

"OD BOJA DO ZMAGE"!

"KDOR NE MISLI SVOBODNO, SE NE MORE BORITI ZA SVOBODO"!

Štev. 14.

Chicago, Ill. 6. aprila 1906.

Leto V.

Razgled po svetu.

RUSIJA.

— "Ruskoje Slovo" dobilo je od svojega poročevalca iz Karbina poročilo, v katerem je naznanja, da je prišlo med kitajskimi in ruskimi vojniki do spopadov. Kitajci so Japonci našunali, ter je značaj sovražstva jako resen. General Grodnov je vže zankal splošno mobilizacijo ruskih čet, ter se pripravlja, da se slučajni napad Kitajcev odbije.

— Iz Petrograda poročajo, da namerava car o velikih izdatih ukaz, s katerim bode politične jetnike pomilostil, in jim kazen odpustil.

— Med židji je neka okrožnica, ki je bila baje tiskana v državni tiskarni prouzročila obilo straha. Ta okrožnica ščuva ljudstvo k antisemitskim izgredom in vlada pa, ki obsoja to početje, se trudi, da bi preprečila te namene.

— Na povelje generala Rennekampfa — so generala Kolčevnikova zaprli, ter ga bodo postavili vojnemu sodu, to pa za to, ker je za časa štrajka železniških uradnikov sprejel njih deputacijo, ter jim priznal, da bi bila revolucionarna država najbolje za Rusijo. Na to so ga vjeli, ter vže iz častniškega kroga odslovili.

— Na predvečer volitev je policija v Odesi dala 66 kandidatov ki so padali liberalni stranki zapreti, ter zaukazala volilcem druge kandidate postaviti in sicer take ki pripadajo po svojem mišljenju reakcionarni stranki.

— 4 častniki in 112 mož pijonirkega bataljona, ki so se protivili povelju streljati na ljudstvo, so postavljeni — pred vojni sod.

Obsodba še ni znana, vendar kazenski zakon pripiše za take "pregrehe" smrti z smodnikom in svinčcem.

— Na povelje podadmirala Tčuknina, so trupla ustreljenega poročnika Schmidta in 3 vojakov izkopali ter jih v morje spustili, hoteč s tem zabraniti, da bi uporniki prirejali demonstracije na grobeh ustreljenih somišljenikov.

— Oboroženi delavci, ki pripadajo ligi proti štrajku, so obiskali Varšavske tovarne, ter se dogovarjali z voditelji socialistov; pri tem so pa pripomnili, da bodo vsakega umorili, kateri bode pričel štrajkati.

Pojave novega življenja med Malorusi

Še niso se izpolnile obljube, ki jih je car dal v svojih zadnjih manifestih, še se ni zbrala državna дума in že se začenja novo narodno življenje zlasti med Malorusi (Ukrajinci) na Ruskem, ki so največ trpeli pod samodržno vladno rusko. Ukrajinci se prebujajo iz dolgega spanja, v katero jo je zabil bal nasilni absolutizem ruski. Zavedni maloruski rodoljubi se sedaj zbirajo ter marljivo delujejo na prosvetnem, naučnem, političnem in socialnem polju. V Moskvi, v samem starodavnem središču ruskega carstva se je ustanovil "Sojuz im. Ševčenka" kterege namen je združiti vse Maloruse in skrbeti za ustanovljenje vseučilišnih stolic za malorusko zgodovino, jezik in slovstvo v Moskvi, izdajati knjige, brošure in časnike za ljudstvo ter podpirati malorusko učečo se mladino. V Odesi se ustanavlja društvo "Procvita", ki bode skrbelo za ustanovljenje maloruskih šol in čitalnic, izdajanje maloruskih dnevnikov, mesečnikov in knjig. V carski prestolnici v Petrogradu se je ustanovil "Ukrajinski nacionalno-politični klub" ki bode zedinil Maloruse na podlagi širokega demokratičnega političnega programa, da bi zavaroval maloruskemu narodu njegove narodno-politične pravice ter utrdil njegove duhovne in ekonomske moči. Ta klub bode imel

tudi svoje podružnice na deželi. Univerza v Odesi je nedavno sklenila ustanoviti učiteljsko stolico maloruskega jezika in slovenstva z maloruskim učnim jezikom. Razun tega so Malorusi začeli naenkrat izdajati celo vrsto političnih in leposlovnih listov. V Lubnah je začel izhajati "Hilborob", v Kijevu sta Lučickij in Naumenko dobila dovoljenje za izdajanje dnevnika "Svoboda i Pravo" z narodno-demokratičnim programom. Tudi Cikalanku se je dovolilo izdajati dnevnik "Hromadska dumka" in literarno-naučni mesečnik "Nova Hromada." Kakor listi poročajo, bodo se tudi še v drugih maloruskih mestih ustanovili novi listi.

AVSTRILIJA.

Preuredba kabineta.

Ministerski predsednik Fejervary bode moral budapeštanski kabinet popolnoma preurediti.

Večina ministrov se je izjavilo za odstop, to pa radi tega ker določilo nove volitve odlašajo, kar pa je v protislovju z ustavo.

NEMČIJA.

Delavske gibanje.

Iz dne 3. t. m. dospele brzogajke posnamemo sledeče:

Po celem Nemčiji se pripravljajo k štrajku vsakovrstni sloji delavcev.

V Berlinu je pričelo stavkati 10.000 slikarjev, a temu se je pridružilo še 4000 slikarjev iz Hamburga.

Tukaj so tudi mornarji sklenili ustaviti delo, ter pričeti s štrajkom.

V Hannover nameravajo kovinski industrijci opustiti svoja podjetja, ter s tem nič več kakor 12.000 delavcev odpustiti.

V Drezdenu se je po enako vže izvršilo.

V Thuringen se pa štrajk premogarjev vedno bolj poostruje, kajti posestniki rogov so pričeli z drugimi zaprekami, in delavske kolovodje pa svoje močje vspodbujajo k razširjenju štrajka na druge sloje.

Tudi iz drugih kronovin poročajo, da se prične ogromen štrajk.

Vender so mnenja, da štrajk ne bode uspešen, kajti delavske družbe so s fondom slabo založene in se bodo morali udati.

Nemški sodrugi.

se pripravljajo k praznovanju 1. maja. Ta dan hočejo prav slovesno kot delavski praznik obhajati in uvesti, da na ta dan nobeden delavec ne dela.

Kapitalizem pa je temu nasproten, radi tega bode ta dan vojaštvo konfignirano, da v slučaju upora prične za kapitaliste z bajoneti proti delavcem nastopati.

Dobijo zasluženo plačilo.

Cesar Viljem dal si je predstaviti rešilno možto ki je odšlo iz Nemčije na Francosko, da bi pomagal pri rešitvah delah pri nesrečah, ki se je pripetila v Lensu, ter je istim častna znamenja v znak njih hrabrosti, neustrašenosti in požrtvovalnosti podaril.

"Galantni" cesar.

Ko je nemški cesar leta 1903 obiskal mestce Crefeld, potožile so tam mošnje "device" da ker nimajo garnizije, jim primanjkuje tudi plesalcev pri plesih in veseljah. Z nasmehom je cesar obljubil pomoči in res, svojo besedo je držal, kajti dne 2. t. m. je "on sam" pripeljal polk huzarjev, kateri so z godbo na čelu prišli v mesto kot stalno vojaštvo.

"Vidite, jaz sem obljubo spolnil, tu imate svojo huzarje. Od sedaj naprej je Vaše mesto garnizija, in mlade dame imajo plesalcev v izobilju."

Stem besedami je oddal polk mestu.

Torej mesto ima vojake, dekleta plesalce, a z vojniki se bode uselila tudi štoklija, katera bode imela obilo posla, kajti marsikje bode morala potrkati na okno ter oddati vojaku željni "devici" sad vojaške ljubezni.

FRANCOZKA.

Štrajk na Francoskem.

Iz Lensa se poroča, da se je štrajk razširil na vse premogorove. Štrajkujoči v Gangerju, so porušili z dinamitom eno hišo; vender ni bil pri tem nobeden ranjen.

V Fouquieres in Homes so štrajkovci postavili barikade in prišlo je do boja s kavalerijo.

— Železniški uslužbenci so dobili na železničnem tiru, po katerem bi se moralo pripeljati vojaštvo štiri bombe. Vojaštvo straži železnični tir.

4000 štrajkujočih se je v Bruigu zbralo pred departement Nord, a vojaštvo jih je razgnalo.

V celoti štrajka do sedaj 40.000 mož, kateri so družbe obvestili, da se ne spuščajo z njimi več v razpravljanje.

Čudapolna rešitev.

Lens, Francija, iz rogov Courrieres, kjer se je pripetila pred 21 dnevi razstrelba plinov, ktera je usmrtila nad 1000 premogarjev, prinesli so včeraj 13 še živih premogarjev. Nihče ni mislil, da bi zamogel biti tri tedne po katastrofi kedo še pri življenju in radi tega je bilo tem večje veselje rodbin, ktere so svoje očete že objokavale kot krtve. Rešeni premogarji so se ves čas preživljali v rovu s senom in z jestvinami, ktere običajno vsak premogar vzame seboj, kadar gre na delo. Z rešilnimi deli so prenehali še pred dvema tedni, ko ni bilo več upati, da bi še kedo živel v rovu in ker so že takrat na stotine mrtvecev prinesli na površje.

Rešeni premogarji so se ves čas oziroma tri tedne v zasutem rovu preživljali s konjskim mesom, in sicer v popolni temi in kljub groznemu smradu mrtvecev, kateri so ležali krog njih. Ako bi ne imeli konjskega mesa jedli bi brezdvomno človeško meso. Rešeni premogarji so trdni mladeniči, stari od 17 do 25 let, le njih vodja Henry Nemy je star 38 let. Vsi so shujšali in do skrajnosti izmučeni ter malo vidijo. Ko so prišli na površje, so nekaj časa videli, potem se jim je pa zopet stemnilo. Potem so jih zdravniki prislili, da so morali počivati, ker se je bati, da se niso s starim in gnlim konjskim mesom zastrupili.

V srce segajoči so bili prizori, ko so rešene pozdravile njihove matere in soproge.

Ameriške vesti.

Veliki štrajk pričel.

Predsednik United Mine Workers Mitchel se je podal v New York kjer bode z zastopniki posestnikov trdil premogokopov imel posvetovanje.

Ta je pred odhodom sledeče izjavil: Naša pogodba z lastniki je dokončala s 1. aprilom, ker so se posestniki branili zahteve premogarjev dovoliti je več kakor 500.000 premogarjev delo ustavilo in uverjen sem da ne bode nijeden od nas štrajka prelomil.

Neodvisni posestniki mehkih premogokopov v zapadni Pennsilvaniji v Kentucky in Iowa so ugodili premogarskim zahtevam in se tam z delom ni prenehalo. S posestniki v Virginiji pa se še pogajanja vrše.

Razni posestniki v državi Illinois so tudi pripravljani ugoditi premogarjem.

Štrajk je sedaj izbruhnil v Ohio, Pennsilvaniji, Indiani, Illinois, Missouri, Michigan, Arkansas, Tennessee, Kansas, Texas in Indijanskem teritoriju.

Iz Philadelphije se poroča:

Posestniki premogov trdega premoga so mnenja da ne pride v New Yorku do sporazuma, radi tega hočejo nemške delavce najeti, ter s temi promet usmerjevati. V ta namen in v obrambo so naprosili državo za pomoč,

kateri je tudi vže neštetiščo policije odposlala v kraj štrajka.

— Pittsburg, 2. aprila. — Razprava med g. Robins kot zastopnikom "Pittsburg Coal Co." in zastopniki premogarjev se je dne 2. tm. ob 4. uri pop. završila s tem, da se je plačilna lestvica od leta 1903 podpisala in odobrila.

Na to se je 23.000 premogarjev podalo na delo.

— Prezident Mitchell in krajevni predsedniki premogarjev so se snidli v New Yorku, ter stanujejo v Ashland House.

Prva seja je bila dne 3. tm. v pisarni centralne železnice. Vsi so mnenja, da bode skupno delovanje le kratko.

Nekateri trdijo, da bodo posestniki premogov predlagali da naj bode odločitev posebne komisije, kakor je bilo pred tremi leti, merodajna.

Dvomi se, pa, če premogarji v to privole.

Ako posestniki prilčnost porabijo, z Mitchellom in sodrugi prekiniti posvetovanje je še nedoločeno in če se izrečejo za Open Shop se tudi še ne ve. Vendar znano pa je, da je večina posestnikov za to, da bi rudarske družbe razpršili in sistem Open Shop uvedli.

Mobilizacija vojske.

Zaradi premogarskega štrajka je vlada države Pennsilvanije odredila da pokliče pod orožje 10.000 milice.

Toraj bajoneti bodo v tem štrajku podpora kapitalizmu. V zapadni Pennsilvaniji je pa policija pomnožena za 2000 mož, kateri bodo na migljaj kapitalistov uzdrževali "red" in mir.

Delavski delegati z Orchardom.

Governor Gooding je v svojem priobčenem pismu izjavil, da privoli delavskim zastopnikom govoriti z Orchardom kateri je svojo, za zaprte uradnike zapadne federacije odločilno obtežljivo pričevanje izjavil. Hitro na to pismo se je oglasilo 120 delegatov delavskih vodij, ter naprosilo governorja da jim pogovor in izpraševanje z njim dovoli, kakor tudi da jim naznani, kedaj jim bode pogovor dovolil. Hitro po privoljenju pa se bodo podali v Bolesse Idaho, kjer jim bode Orchard predstavljen.

Povišanje dopustnine v Ohio.

S povišanjem dopustnine je Chicago vže osrečena — a kakor se nam poroča, bode sedaj v celem državi Ohio zvišali dopustnino iz \$500 na \$1000.

To pa bode posledica, da bodo nad 5000 saloonov, kakor hitro se dopustina poviša, zaprli.

Prijeten gost na Ellis Islandu.

Te dni je milijonar D. Crimmins obiskal naselbinski otok Ellis Island v New Yorku, ter si je v spremstvu naselbinskega komisarja ogledal naprave. Ta dan je bilo na otoku izredno veliko vseljencev.

Crimmins se je začel z njimi pogovarjati, ter vsakomur kogar je ogovoril, mu je podaril zlat za \$10.

Pri obdarovanju se je pa posebno oziral na žene, ki so imele polno prtljage in kop otrok. Prijetnega gosta so vseljenci tako navallili, da je moral zapustiti dvorane, kjer so naseljenci bivali.

Razni požari.

Meriden, Conn., 27. marca. Tukaj je gledališče na Curch str. ktero je največje v Meridenu, je izgorelo. — Škoda znaša skoraj \$200.000. Kako je nastal požar, ni znano.

Bradford, Pa., 28. marca. V mestecu Kane je radi razstrelbe nekega stroja nastal požar, kateri je uničil večino mesteca. Zgorela je tudi cerkev baptistov in City Hall. Škoda cenijo na \$100.000.

Turškim izseljencem je povratak v domovino zabranjen.

Washington, 27. marca. Ameriški

poslanik Leichman poroča iz Carigrada, da bivšim turškim podnikom v nadalje ne bode več mogoče vrniti se v domovino. Odkar so inozemci lani skušali umoriti sultana, se proti iz Amerike se vračajočim bivšim turškim podnikom, vedno strožje postopa, kajti v Turčiji prevladuje mnenje, da so napad na sultana izvršili iz Amerike došli Armenci.

CHICAGO.

Volitve v Chicagu.

Pri včerajšnjih volitvah je bilo od 36 avetovalcev zvoljenih 21, ki pripadajo demokratični stranki in 15 republikanski stranki.

Večina tih je podpisalo protest proti nasilju osebne prostosti.

Trije sloviti zagovorniki zvišane dopustnine so propadli.

Čeravno je bilo včeraj zvoljenih le polovico mestnih svetovalcev je volitev uprizorila več hrupa, kakor dosedanje volitve, kajti uvaževalo se je raznih jako perečih vprašanj.

Prvič se je šlo zaradi povznesenja krčmarske dopustnine, katero so zakrivil temperencelrji, drugič pa vprašanje radi cestne železnice, ki naj bi jo prevzela mestna uprava.

Svetovalstvo je tako sestavljeno, da bode najbrže tika se prvega vprašanja zmaganlo in slavilo zmago prostosti, tika se se družega vprašanja se pa ne more nič določilnega omeniti.

Pri včerajšnjih volitvah so oddali socialisti v vsih okrajih 35.711 glasov, vender niso z nobenim kandidatom prodrli.

80 krčmarjev zaprtih.

Povodom včerajšnjih volitev je mestni svet zaukazal, da morajo biti v cellem mestu od 6 ure jutraj do 4 ure popoldne vse krčme zaprte. Ker se nekateri krčmarji teh določil niso deržali je policija 80 takih "prestopnežev" pozaprla, ter jih bode z denarnoglobo ali zaporom kaznovala.

Pivo podražilo.

Vsled objave krčmarjev bi imelo dne 1. tm. pivo podražiti in sicer plit 10 centov, a četrtnika pa 20c. toraj za polovico dražje nego do sedaj.

Večina krčmarjev se pa drži še stare navade, in prodajajo pivo, pod prejšnjimi pogoji.

Večina krčmarjev pa je izreklo, če li pivo podražili bi tudi svoje odjemalce izgubili, ter da hočejo le takrat ceno piva zvišati, če ga pivovarna zviša, drugače pa ostane pri starem.

Prve posledice štrajka.

Kakor se zagotavlja je Chicago in Eastern Illinois železniška družba odpustila 500 nastavljenecv, ki so bili pri tovarni železniških voz v Daltonu, Danville, in Oaklawu uslužbeni. Ta železnica je bila do sedaj največja prevažalnica premoga v državi. Vsako leto je prevažala do sedem milijonov ton premoga.

Sedaj pa se je valed štrajka delo skršilo in radi tega je družba tudi delavce odpustila.

Mednarodno gledišče — International Theatre.

Uprizori igro "Miss Steno Stenographer", po igri na nastopijo pevski zbori in akrobati.

Zahvala.

Vsilm znancem, prijateljem in splošno vsim vrlim rojakom, s katerimi sem na svojem potovanju kot zastopnik "Glas Svobode" v dotiko prišel, ter kateri so me pri mojem težavnem opraviilu požrtvovalno podpirali, izrekam tem potom svojo prisrčno zahvalo.

Ob enem pa naprosujem tudi za prihodnje njih podpore in naklonjenosti. Vaim pa kličem gromoviti živeli! Chicago, 2. aprila 1906.

Franjo Budna.

Pod novim orlom.

Zgodovinska povest.

Ponatis iz "Slov. Naroda"

Tretji del.

II.

— A kdo je iz našega kmeta naredil to, kar je? Njegovi gospodarji in njihovi zavezniki, katoliški duhovniki. Da bi ga laglje vladali in izkoriščali, so zlomili njegovo moštvo, zastupili njegovo kri, mu vcepili helotaka čustva in ga gospodarsko — spravili na beraško palico. Zdaž živi ta narod ob krompirju, ki ne daje človeku nič moči in krvi nič železa, ki ne zahteva ne umnega kmetovanja, ne marljivosti in ne podjetnosti. Kako naj bo ta kmet čvrst, podjeten, in nevstrašen, kako naj sovraži vsako tiranstvo in se razvname za narodno odvisnost? Duhovniki so ga naučili, da je greh, čutiti človeško; vtepli so mu navado, pokoravati se ponižno in slediti duhovniku, kakor sledi pes svojemu gospodarju, vsak dan mu oznanjajo, da življenje na tej zemlji ni drugega, kakor pripravnica za nebesa. Kako naj bo tak kmet dovzeten za narodne ideale in sposoben za delo za njih uresničenje?

— No, torej imam le jaz prav, se je veselil grof Lichtenberg.

— Nikakor se prezgodaj ne radujte, je menil Kopitar. Moč navade, strah pred prihodnostjo, skrb za vsakdanji živež so velika ovira, — a vendar se da tudi to ubogo ljudstvo še poživiti. Samo če spozna, da boj za narodno neodvisnost ni drugega, kakor boj, da bi slovenska družina v človeki družbi veljala toliko, kakor druge družine. Vsak posameznik skuša, naprej priti, dobiti boljšega kruha; narodno gibanje ima isti namen, namreč namen, zagotoviti vsem članom boljši kruh, prijetnejši obstanek. Če kmet to sprevidi, ga bo laglje pridobiti za narodno stvar, kajti spoznanje, da je ta narodni boj končno le boj za lastno zemljo in za lastni kruh, bo premagalo vse druge pomisleke.

— Tega ne verjamem, najprej je vendar vsakdo človek. Jaz sem najprej človek, in potem šele Nemeč.

— Jaz pa sem najprej Slovenec, in potem šele človek, je s plamtečimi očmi vzkliknil Kopitar. In tako je pri vseh zavednih narodih. Zgodovina uči to na vsaki strani. Ko bi ne bilo tako, bi ne bilo toliko krvi teklo v različnih plemenskih bojih. Brez moči ki se ne ustrašijo ne nevarnosti, in ne odgovornosti, brez takih moči se ni še nikdar nič znamenitega izvršilo. Vsaka stran povestnice je polna pota in krvi onih moči, v katerih je bila poosebljena za historično rešitev dozorela misel.

— Vse prav — ali jaz vendar ne verjamem, da bi se v Slovenih kdaj tako zgodilo, kakor vi pripovedujete, je dejal grof Lichtenberg.

— Mogoče je to — če se tudi zgodi, tega nihče ne ve in zato sem tudi rekel, da imata glede bodočnosti Slovencev oba prav, vi gospod grof in gospod baron tudi. Treba je le velikih moči in pokaže se, če je Slovincem sojena lepša prihodnost ali če morajo umreti kot sužnji.

— S posamičnimi močmi, pa naj so še tako veliki, se ne da nič opraviti.

— O pač, je s povdarmom vzkliknil Kopitar. Vsi veliki prevrati so delo posamičnih moči. Brez takih velikih moči, ki znaajo razvneti dušo, in arce naroda, ki se v strastnem sovraštvu upro obstoječim razmeram, se ni še nič velikega izvršilo. Nekaj takih moči naj nam da usoda, potem, to je moje upanje, bi bila Slovincem zagotovljena prihodnost.

Med tem ko je Kopitar govoril, je postala pozorna vsa družba na to, o kolik barona Cojza zbrano skupno.

— Kaj se preprato zaradi tacihi dolgočasnih reči, je rekla baronica. To smo mi imeli zanimivejše pogovore.

— Govorili smo o preseljevanju duše — kakor si je Judi predstavljajo.

— Kaj pa bi vi hoteli postati baronica, če bi se duše res selile iz telesa v telo, je vprašal Kopitar.

— No, seveda labod — je odgovorila koketno baronica.

Na Kopitarjevem obrazu se je pojavil sarkastičen usmev.

— Ah — je vzkliknil Kopitar — labod! Nekaj lepega ste si izbrali! Labod! Ves dan bi s trebuhom v vodi ležali in vrat zvižali! In to Vas veseli?

Baronica pa ni odgovorila, kajti v tem trenutku so se odprla vrata in na pragu se je pojavila — Ljudmila.

III.

Ljudmila je že pred dlje časom — po vplivih, ki niso bili znani ne Konradu, ne Kopitarju, — prišla v hišo barona Cojza, češ, da se pri nji baronica Cojzova spopolnjuje v petju. Povabljena je bila tudi nasorejo k baronu Cojzu, da bi zapela nekaj, tedaj jako priljubljenih italijanskih opernih arij. Ko je Ljudmila stopila v sobo, se je Konrad resnično prestrašil; prva njegova misel je bila, da je zdaž prišel zanj odločni trenutek, da se bliža katastrofa. Ta misel ga je tako prevzela, da se kar ni mogel ganiti in še zapazil ni, da je bila baronica Cojzova pohitela "gospodični Olimpiji" nasproti, jo z veliko prijaznostjo povedla v dvorano ter jo predstavila navzočnim damam in gospodom. Zavedel se je šele, ko sta baronica in Ljudmila stali — pred njim.

— Gospodična Olimpija — gospod kapitan Podobnik — je predstavljala baronica.

Nemo sta se Konrad ni Ljudmila poklonila drug drugemu, hladno in ceremonijelno. Kakor da sta si popolnoma tuja, sta stala čez dolgo let zopet skupaj — mož in žena. Njiju pogledi so se zadeli. V Konradovih očeh se je zrcalila trda nepristopnost, nepreklicani sklep, da je ta ženska zanj mrtva — v Ljudmilinih očeh je svetilkal, nestalno in nejasno, neki tajinstveni ogenj, neki žar zavratnosti in prekanjenosti.

Ljudmila in baronica Cojzova sta šla dalje. Konrad se je odvrnil od njiju in začel misliti, kako bi se najlaglje odstranil iz družbe, med tem ko jima je Kopitar z napeto pozornostjo sledil.

— Gospodična Olimpija — grof de Laval — je predstavljala baronica Cojzova. Kopitarjev pogled je postal temen in jezen.

— Čemu neki prikrivata, da se poznata? Za tem mora nekaj tičati. Tako je govoril Kopitar sam sebi in sklenil, da posveti grofu Lavalu in Ljudmili največjo pozornost.

Toda tega sklepa ni mogel izvršiti, kajti baronica ga je povabila, naj bi ž njo muziciral. Temu povabilu se je seveda moral odzvati, in tako vsled tega ni mogel videti, kako je Ljudmila sedeč ob senci blizu okna in veselo kramljuje z grofom Lavalom in z različni drugimi gospodi, neprestano obračala svoje oči na Konrada, zdaž milo in proseče, zdaž zapeljivo, plamteče in obetajoče, med tem, ko je ostal Konrad trd in hladen.

Kopitar je igral na gosli, baronica pa ga je spremljala na klavirju. Baronica je bila postala izredno vesela in razposajena in je kar očitno koketirala s Kopitarjem. Ta je bil hipoma v ognju. Baronica ga je imela popolnoma v oblasti. Čim pa je zapazila da so Kopitarja prevzela njegova ljubezen do nje, tedaj je postala hladna in se porogljivo in prezirljivo nasmehnila.

— Kaj je pomenilo vaše koketiranje in potem to posmehovanje, baronica? je tiho, a osorno vprašal Kopitar, ko sta nehala igrati.

Z lahnim usmevom je baronica rekla: —

— To je kazen za Vašo surovo opazko o labodu. Z menoj se ne bode te norčevali. In čez nekaj trenutkov je z neko neusmiljenostjo pristavila: Jaz vem kako vas zadene in ranim — čuvajte se torej.

Molče se je obrnil Kopitar proč, baronica pa se je rezko zasmejala za njim.

Dalje pride.

— Tudi ako je hiša, v kateri prebivate, še tako majhna, je v njej vedno dovolj prostora za Siro Pain Expeller proti revmatizmu, oslabelosti in druge bolezni. Steklenice po 25 in 50 centov.

Proletarec št. 4.

Zopetno nas je osrečil "Proletarec" s svojo številko in sicer s četrto svojega omahljivega obstanka. A tudi ta številka se ne razločuje dosti od prejšnjih, pač pa bi dobilo še prvenstvo med razklanfano žurnalistiko, kajti — svit blaženih izrazov odseva iz vsake vrstice njega vsebine.

S slovenščino in svojo nadeto si nalogo v nikakem sorodu, pač pa z brutalnostjo, zavistjo in lažmi, v tesni zvezi, to je dosedanj nastop Proletarca, in na tak način rešuje svojo nalogo, svojo misljo.

Kakšno pot je nastopil v svoji prvi izdaji — je znano, mislili smo, da se bode sčasoma spametoval, ter se vendar le nekoliko pobrigal za svoj smoter, a kako smo se motili. Ubiraje s hitrimi koraki po začeti poti odurnosti, častikraje in falotstva. To je njegova dika in ponos.

Seveda saj od takih ljudi ni treba drugega pričakovati. Odujili so se slogi, bojevati se za svobodo, nastopati proti izkoriščevalcem to ni njih hrepenenje.

Socijalizem je njim deveta briga a glavna stvar je pridobiti si nekoliko grošev, preriniti se na mesta, ki bi bila spojena tudi z materialnimi sredstvi, to je njih hrepenenje, njih želje in cilj. Ako bi oni to dosegli, smo uverjeni da utaknejo figo v žep in pokažejo delavstvu hrbet češ, dosegli smo, kar smo hoteli, za kar smo se bojevali.

Iz vsakega članka, iz vsake vrstice se jasno razvda, kam "pes taco moli." "Mi le obžalujemo, da ni "Proletarec" začel vsaj pet mesecev pred II. gl. zborovanjem izhajati."

Tako vzdihuje zadnji Proletarec na svoji 5 strani.

Verjamem! A vprašanje pa je: Ali bi bil takrat dosegel, kar požel?

"Nikakor ne! Se imamo zavednih in rodoljubnih moči, kateri mahljaje Proletarčeve "bande" dobro parirajo, ter branijo delavske groše, da ne romajo v žep lačnih lajčadev. Ko bi pa bili dosegli svoj cilj takrat bi bilanca Jednote kazala drugačno stanje, nego se danes ž njo ponša.

Vsebinska zadnjega Proletarca je le ostudno čevkanje, katero zadostno osvetljuje "Proletarčeve dopisne". In takim naj se pusti slov. delavec voditi? Menda ne! Prepričani smo, da slov. delavec je tolikanj razsoden, da ne bode podpiral "Proletarčeve osebe" izbruhe, katere slednji zakriva po krinko socijalizma.

Socijalizem nas uči bratstva, edinstvi in sloge, a socijalisti okrog Proletarca pa tega ne poznajo — oni le napredku nastavlajo — nazadnjaštvo, — slogi, neslogi — bratstvu pa sovraštvo. Trositi so vže začeli dogodke, ki so se pripetili v gostilni, a slišali bomo tudi odlomek poglavja ki se je završil tako le:

Izven Chicago bivajoči slov. delavec pride v Chicago na obisk.

V neki gostilni zadene na agitatorja Proletarca. Mej njima sledeči pogovor:

Agitator: Lej ga no, preklet hudič, od kod te pa Tebe hudič nosi....

Slovenec: Pridem iz J.....

Agit.: No, hudič, pa si že ud socijalnega kluba.

Slov.: Ne, in ne bodem.

Agit.: Glej ga hudiča, zakaj pa ne.

Slov.: Ne podpiram take neumnosti, kajti socijalizem je pri vas le kisa repa.

Agit.: Pa, pr'mej duš, pa se motiš. Ber', Proletarca, pa boš videl pri kom da si.

Slov.: Ga nočem brati, ker so same osebnosti.

Agit.: Glej ga hudiča, a 's' tud' ti pri tistih.

Slov.: To pač Tebe nič ni briga. Jaz sem socijalist v pravem pomenu besede in ne potrebujem od Tebe nobenih naukov.

Agit.: No pa pust, sej zavoljo Tebe nas ne bo hudič vzel.

(To je pristen pogovor, ki se je vršil v neki tukajšni gostilni med agitatorjem in rojakom.)

Toraj hudič, hudič pa še hudič. To je agitatorsko sredstvo Proletarčevega sotrudnika.

"Proletarčevi"! predno ko nadalju-

jete svoje delo ustanovite si izobraževalno šolo, pošljite svoje kozle, da se privadijo poštemu občevarju z ljudmi, priučite jih agitirati in se obnašati, otesite se svojega kozlovaškega obnašanja — a potem pridite mislonariti med svet. Pustite pa dobrič kaželjnost in ne posnemajte lisaico, ki grozdja in morala doseči, kajti vse vaše stremiljenje, vse vaše želje in smotri za pridobitev "gospodstva" so bili, so in bodo brezuspešni.

BOLEZNI VSLED MRZLEGA VREMENA:

revmatizem, nevralgija, bolečine v ledjih, prsih in križu, hripa in influenza se odpravijo:

DR. RICHTER-JEVIM

ANCHOR PAIN EXPELLERJEM

Dr. Richterjev Anchor Pain Expeller je zelo dobro sredstvo proti bolečinam v križu, protinu revmatizmu itd.

Pazite na varstveno znamko. Pri vseh lekarnarjih 25 in 50c

F. Ad. Richter & Co.
215 Pearl St.
New York,

Importiran tobak iz stare domovine. V zalogi imam po 7, 8, 13 in 17 kr., kakor sport, sultan in damske cigarete. J. VOKOUN,

544 Blue Island Ave.

ROJAKI POZOR!

1000 mož potrebujeva v

Silver Saloon

461-463, 4th St. San Fran. Cal. za piti fino Wieland-ovo pivo, kalifornijsko vino in najboljše žganje in kaditi najfinije unijske smodke. Prigrizek prost in igralne mize na razpolago. Rojaki dobe hrano in stanovanje.

BRATA JUDNICH,
San Francisco, Cal.

GRAND WORKINGMEN'S BAZAAR

PRIREJEN V

C. S. P. S. dvorani 400 W. 18. cesta

SKOZI CELI TEDEN

ZAČETEK V NEDELJO DNE 8. APRILA

ob 2 uri pop. Vsaki večer ob 8 uri zvečer. Posebne otročje predstave. V saboto dne 14. aprila ob 2 pop. Ples in srečolov na dobitke se tudi vrši v saboto dne 14 tm. ob 8 zvečer. K vsaki prestavi za osebo 10c vstopnine. Na vsporedu so tudi komične predstave in nastop pevskih zborov različnih narodov.

K mnogobrojni udeležbi vabi uljudno ODBOR.

Yendorff Bros

Blue Island Ave. vogal 14. Str.

Zanesljivi trgovci z oblekami
in popularnimi cenami.

Ravnokar prejeli smo fino zalogo možkih poletnih oblek v najnovejši MODI in razni barvi.

Vse naše blago se prodaja za eno in isto ceno vsakomur, torej popolnoma zanesljivo.

Možke obleke vsih
vrst in mod

CENE OD \$8.50 DO \$25.00

MOŽKI KLOBUKI PO
\$1.50, \$2.00 in \$3.00.

Priporočam vsem rojakom svojo moderno gostilno, kjer točim vedno sveže pivo, najfinije žganje in likerje in pristna, naravna vina

Sprejemam rojake tudi na stanovanje in hrano.

John Mlakar,

60th. & Greenfield Aves.
West Allis, Wis.

E. Pauch

gostilničar

663

Blue

Island

Ave.

Chicago,

Ill.

Se priporoča za obilen obisk.

Niže podpisani priporočam Slovincem, Hrvatom in drugim bratom Slovanom svoj lepo urejeni

SALOON

z dvojnimi kegljiščem in biljar na razpolago.

Točim sveže pivo, domača in importirana vina, fine likerje in prodajam izvrstne smodke.

Prost prigrizek vedno na razpolago.

John Kumar,

na vogalu Laflin in 20 ulice in
Blue Island Ave. Chicago, Ill.

Nekaj o katolicizmu iz stare domovine.

On piše: "Naš čas je željan omike, ved. Znanosti ne trpijo nobenega premirja in nobenih ograj. Vpoštovati se ima bistvena ideja časa in njegovih ljudje. Kat. duhovniki hočemo spajati današnji katolicizem z ostalimi srednjega veka, ali z ostanki srednjeveških ljudi. Tako je seveda zastopnikom cerkve vse sumljivo, kar je novo in novim ljudem vse sumljivo, kar je staro. — Cerkve je prepočasna v presoji in ocenitvi modernih potreb in temeljnih zahtev, ki imajo kot smoter slobodo, napredek, osebno samostalnost in strpnost, občno omiko in blagor. Mi moramo to, kar za-se zahtevamo, tudi drugim privoščiti." — "Mi čislamo druge ker za se čast zahtevamo." "Uzori naše cerkve se morajo s težnjami, ki so modernemu življenju prikladni bolj strinjati, nego s težnjami prošlosti." — "Težnja našega časa, njegovega liberalizma se ne smemo bati kakor izrodka pekla in se pred njim skrivati." — "Cerkve se nima bati demokracije; — vodila ista so brati na vsaki strani kriševih nauk." — "Vsa oblast pride od Boga pa od ljudstva." — "Krščanstvo naj bo ravno nasprotje stavku; cloveštvo le dela in živi za pripravljanje dobrega življenja majhnemu številu ljudi, ki vladajo." Ne identificirajmo se s kakim zgodovinskim časom prošlosti, katere kultura je že utonila." "Napredek je božja volja." Tudi Ireland ni prijazen jezuitom, ki se po njegovem mnenju krivi, da cerkev svoje duhovnike preveč na skritem šola, mesto, da bi jih v narvečji javnosti. "Naš čas postaje res protiverski in sovražnik cerkve in njenega duhovstva, ker je to duhovstvo sovražno napredku, vedi, slobodi, in gmotni kulturi in ima le prokletstva za uzore modernega sveta v ustah in peresih. — "So časi, ki zahtevajo več pobožnosti, pa zopet časi, v katerih je delo, napredek pred vsem važen." "Glavni nagon modernega duha je odločno priznanje moči in prava narave. Konzervativizem je posebno ime za opatijo mrtvilo. On je pomanka nje sočustva za življensko koristi novega časa in znamenje postaranja pri evropskih narodih." "Prošlost se nikdar več ne vrne. Nazadnjaštvo je sen ljudi, ki na pokopališčih sedijo ter čakajo da se grobovi odprejo." In dalje: "Kaj prida ni od ljudi pričakovati, kateri vedno čakajo spodbude in hvale od zgoraj." — "V protestantizmu ni mogoče hierarhične organizacije in tam laik sam svojo lastno odgovornost pred očmi ima in tam se vidijo zaradi tega močnejši napori v vsem. Moč protestantizma pa tudi v obliki cerkva ne leži."

V navedenem se vidi, da niso vsi katoliški duhovniki zadovoljni z vladjo kat. cerkve, oz. duhovenstvom, ki izvršuje s papežem na čelu to vladjo. Nauki kat. cerkve tudi ne ugajajo povsem in se želi nekaj prememb, da se vsaj pridobi neko soglasje s pridobitvami novejših znanosti o naravi. In posvetni vernik, laik hoče tudi sodelovati pri vladbi cerkve in upravi ter hoče duhovnika stran potisniti v političnih, gospodarskih bojih. Glavni nagibi k tem nezadovoljnostim pa so velike razlike med omiko, bogastvom protestantov in katolikov. Ljudje se ne zmenijo več dosti za veselje onstran groba, o katerem le kat. duhovnik kaj pripovedovati ve, drugi ljudje pa ne; tukaj na zemlji že se hoče dobro živeti. O vicah, peku nebesah imajo zdajšnji omikanejši ljudje celo druge nazore, kakor srednjeveški. Strašilo za neumneže, lovišče za kalne, je vse to. — Dosti je tudi med Slovenci nezadovoljnosti, glede našega duhovenstva, to pa zaradi tega, ker se isto utika v vse in hoče nadgospodovati nad vsem. V Ameriki živeti Slovenci pa čutijo na lastnem telesu svoj katolicizem, ki še dostikrat ne zna brati in pisati. Ali gotovo vidijo velikansko ameriško gospodarstvo, ki strahuje zdaj že vso evropsko in tu vidijo angleškega, nemškega, ameriškega protestanta, kot voditelja tega velikega dela.

Tudi posestni katoliški znanstveniki so preiskovali to prikazen nazadovanja katolikov in prišli so do spoznanja,

da leži nekaj v kat. verstvu zavirajočih moči, nekaj pa in to največ v vodstvu cerkve in organizaciji kat. duhovenstva. — Sledeti tem znanstvenikom, hočemo podati bralcem glavne podatke teh raziskovanj.

Kat. cerkev je nastala mej reveži; bila je začetkoma revna. Rimljani so v času začetka računjenja našega časa — pred 19 sto leti postali po ropu vseh družih dežel in ljudstev ter izkoriščevanju sužnjem bogati narod. — Na jedni strani malo bogatašev, na drugi velika masa revežev. Na tej strani potrato, neumno, razuzdano življenje, na drugi največje pomanjkanje. Mej rimlj. reveži so nastopili prvi kristjani ter ustvarili temelj kat. cerkvi. Par sto let so bili duhovniki te cerkve prijatelji revnih, ki so delili z njimi vse, kar so bogatejši kristjani podarili. Prva kristjanska družina živele je komunistično. Kat. duhovniki so pozneje uvideli, da zamorejo cerkvi in tako sebi največ koristiti, ako se zvežejo s posvetnimi vladarji. Vladarji so sčasom videli, da so kat. duhovniki tudi porabiti za pananje mas, za policijo mej nerazodno maso in so radi sprejeli te duhovnike v vladjo, kot pomočnike vladarjev. Duhovniki drugih ver pred krščanstvom so tudi v vladah zavzemali dobra mesta. — Kat. duhovnik je vedel dobro zjediniti, organizirati sebe v močno stranko.

Škof v Rimu si je že zgodaj prideval višjo oblast nad drugimi duhovniki in tudi družimi škofi. — V srednjem veku postalo je kat. duhovenstvo močnejše, kakor vladarstvo vseh narodov. Papež je bil vrhovni glavar, ki je kneze, kralje odstavljaj, ali na prestole dvigal. V tlakarski kmetiji je bil kat. duhovnik prvi voditelj iste; veleposesniki-grofi so se morali ravnati po zahtevah kat. duhovenstva. — V teh časih se je pridobila kat. cerkev veljanska premoženja. — V izobilju začela je tudi ta vladajoča manjšina potratno, razuzdano živeti. Kat. duhovnik je strogo pazil, da se njegov gospodarski in duševni zistem ne podre. Ali ni mogel zadrževati mest in meščanskih obrti, ki so mu njegovo tlakarsko kmetijo prevrgli in ustvarili pristo lastino in žnjo kapitalistično gospodarstvo, ki je še danes v najlepšem razvoju. Ž njim v spremstvu nastopil je protestantizem v cerkvi; ta je dosti okršil versko in gospodarsko moč kat. duhovnika na Angleškem Nemškem, Francoskem in pozneje v Ameriki. Odalec naprej imel je kat. duhovnik vedno opraviti z hudim sovražnikom, ki mu je zmanjševal njegove dohodke, njegovo moč, oblast v gospodarstvu narodov.

V tem času se je rodil mniški red jezuitov, ki so si vzeli kot smoter, da gojijo času primerno znanstvo in z duševnimi sredstvi branijo kat. cerkev pogina. Ti mnih stvarijo mej kat. duhovenstvom in kat. verniki organizacijo, katere je zaslovela kot ultramontanizem. Ta beseda se je rabila že v 12. stoletju, ako se je zavzel papež za kakega nemškega kralja, ali je bil kak razpor mej italijanskimi in nemškimi škofi. "Na drugi strani gora" se je reklo o svojih nasprotnikih. V kat. cerkvi zastopali so francoski škofi stališče, da papež ni odločen činitelj, ampak zbrani škofi, koncilij. Italijanski škofi pa so papežu prisvajali vso moč absolutističnega vladarja. Jezuiti so stali na tem stališču in ti mnih so pomagali razviti nauk, ki podpre znanstveno ta absolutizem papeža na vse strani. Ta nauk o stališču papeštva v kat. cerkvi so zvali nasprotniki istega ultramontanizem. Ta beseda označuje tudi stremljenje zdašnjega kat. duhovenstva, njega svetovno naziranje. Ta beseda označuje tudi posebno omiko, kulturo, ki jo zasleduje ta zistem hierarhijske kat. duhovenstva, vsa lestev od kaplana do papeža. Ultramontanizem označuje stranko v kat. cerkvi, ki je zrasla na italijanskih verskih in kulturnih tleh, ki je iz majhnih začetkov nastala v kat. cerkvi mogočna, potlačivša francosko pravico do vodstva kat. cerkve, savezavši usta onim katolikom, ki so prisvajali tudi laikom kaj upljava na razvoj verstva, na upravo cerkvenega premoženja, nastavljenju duhovnikov itd. Ta italijanska stranka stremi po tem, da zavlada nad vsem življenjem katolikov katoliški duhovnik

da ima le duhovnik v vsem odločevati, posvetni vernik, laik pa naj bo le vernik, ki vse stori, kar duhovnik zahteva. Od tod klerikalizem. — Tako poojstreno to stremljenje kat. duhovenstva po nadvladi še v srednjem veku ni bilo. Tedaj so imeli tudi plemenitaši, veleposesniki kako besedo v upravi cerkve in meščanskih vernikov se je tudi poslušalo, ako se želeli kako premembo v upravi cerkve in njenega premoženja. Ta stranka prenapeto misli, da ona poseduje vse resnice za vse versko in kulturno življenje. To je postalo v tej stranki dogma, nauk, katerega se ne sme dotakniti verni katolik. Proti njemu ni ugovora. In ta stranka pravi, da je njen nauk pravo katoličanstvo. Ultramontanizem je katolicizem. Familija družba države mora sprejeti od cerkve kar ji ta velela, ta cerkev pove, kaj bog hoče in država mora cerkvi prosto pot delati, da izvrši svoje namene. Vse to je ultramontanizmu tudi verstvo, religija. Na koncilu (zbranje škofov pod predsedstvom papeža) leta 1870 so proglasili škofi papeža nezmotljivega. To je: Papež je najvišja, nezmotljiva in jedina oblast v vsem, v verstvu, cerkvi, naravi, morali; ubogati se ga mora, izvršiti, kar on zaukaže v teh stvareh. Papeževa oblast čez cerkve, duhovnike in laike je monarhična, ki nima mej. Bivši jezuit grof Höensbroeh označuje ultramontanizem takole: "ultramontanizem je posveten političen zistem, kateri pod pretezo vere papežu pridobiti hoče stališče posvetnega političnega nadkralja čez posvetne kneze in narode." (Dalje prihod.)

Evropski prevrat --- otročja igra.

Temne vesti, katere krožijo v diplomatskih krogih provzročajo na Dunaju nezadovoljnost.

Dne 13. t. m. se je na Dunaj iz Londona poročalo, da namerava kralj Eduard meseca aprila priti v Antivari, ter obiskati črnogorskega princa Mirkota, kakor tudi prisostvovati vojaškim vajam črnogorske milice.

To ne bi tolikanj pomenilo, a pohod pa vsebnje prvi korak izvedbe pomenljivega mednarodnega načrta.

Črnagora nima stalne armade, a obisk kralja Eduarda bil bi preteza mobilizacije črnogorske vojske, brez da bi v drugih vladnih krogih provzročile kake sumnje. Kakor hitro pa bi bile čete pripravljene, izvršili bi se državni prevrat. Kralja Petra in njegovo družino bi pognali s prestola in princa Mirkota bi proglasili za srbskega kralja in če bi potreba bilo tudi s pomočjo črnogorske vojske.

Avstrija bi se temu protivila, a Italija bi podpirala princa Mirkota. — Trozveza bi bila potem uničena, a Nemčija še bolj osamljena, kakor do sedaj.

Kralj Eduard bi se po izvedbi tega načrta podal v Opatijo, kjer bi posredoval ter prevzel pokroviteljstvo čez balkanske dežele. Da se v gotovi krog na te načrte ozirajo, je dokaz o negotovih razmerah evropske politike.

Tankovestna diplomacija bi v razmerah, ki uvideva v angleških načrtah lahko dobila uzrok dvombe o izpeljavi tega načrta.

Anglija namerava s pomočjo Francoske Nemčijo uničiti, a tudi Rusija bi bila pripravljena to podjetje podpirati. —

Če se pa ti načrti izvedejo je vprašanje prihodnosti, kajti ideja balkanske — Jugoslovanske države — se tudi postavlja s protinačrti načrtom Anglije in Italije.

ROJAKI!

Ako hočete kaditi dobre unijske smodke obrnite se na

ROBERTA HAHN
577 Clinton St. Milwaukee, Wis.

VSAK BODE DOBRO POSTREŽEN
IN ZADOVOLJEN.

Vaclav Donat

izdeluje neopojne pijače —
sodovico in mineralno vodo.

576 W. 19. St. Telefon, Canal 6296

Slovenec in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo gostilno opremil z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc. gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unijske smodke in prost prigrizek.

Potujoči rojaki vedno dobro došli! — Priporočam se vsem v obilen posef.

Frank Mladič,

587 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

Slovinci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za možke — za delavnik ali praznik, tedaj se oglašite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Čistim stare obleke in izdelujem nove

najnovejši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.
blizu 18. ulice Chicago, Ill.

Pozor!

Slovinci.

"Salon" z MODERNIM KEGLJIŠČEM

Sveže pivo v sodčkih in buteljkah in druge raznovrstne naravne pijače — najboljše in najfinejše unijske smodke. Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovincem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Veliko popusta pri cenah.

V teku sedanje sezone znižali smo cene pri suknjah za 15 odstotkov pri dolarju.

Pomislite kaj to pomenja, da pri našem blagu, kateri je najboljše vrste, da prodajamo vse bolj po ceni, in sicer tako da nam nobena prodajalna v Chicagi ne more konkurirati.

Ako slišate da druge prodajalne celo 50 in 60od. popusta dajajo, se Vam bode zdel naš popust majhen, pa veste da nobena kupčija se ne sklepa brez dobička. Radi tega Vam ne popušujemo 50od. pač pa 15od.

Poglavitno pa na zimskih suknjah.

Tudi imamo veliko zalogo klobukov, kap. rokavic in obleke za možke. Tudi dajamo zelene menjalne znamke.

J. J. DVORAK & CO.
UNION CLOTHIERS AND TAILORS.
598-600 BLUE ISLAND AVE.
Telefon — Canal 1198

OBLEKE

IN

svršne suknje

Novi pomladni kraji,

dobro pristojne in skrbno na vsa kovrnatne načine izdelane od

\$7.50

DO

\$25.00

Zgotovljene iz čistega sukna za kar se jamči. Povabimo Vas, da si ogledate

THE
ATLAS
CLOTHING CO.

vogal Blue Island Ave. in 18 ceste.

JELINEK in MAYER
lastnika.

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co
657 W. 18th St. Chicago, Ill.
TELEFON CANAL 427Entered at the P. M. Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

"Glas Svobode" izide vsaki petek
na velja za AMERIKO:

za celo leto\$1.50

za pol leta75c

ZA EVROPO:

za celo letokron 10

za pol letakron 5

Prvi svobodni list za slovenski
narod v Ameriki.Naslov za dopise in pošiljke je
slednji:**"Glas Svobode"**

657 W. 18TH ST. CHICAGO, ILL.

Osebam pri Proletarcu?

Za Vaše napade v Vaši umazani cu-
nji se presneto malo zmenimo, a ven-
dei, da ne bodete mnenja, da ste
nas porazili, Vam enkrat za vselej po-
vršno odgovorimo.

Predno pa z odgovorom pričnemo,
dokazati hočemo cenjenim čitateljem
Vaš namen in razpravljati nekoliko o
črti v Vašem konfuznem izrodu, ka-
terega imenujete striktno socijalisti-
no glasilo.

Ako ste ustanovili list z namenom
poučevati ljudstvo o socijalnih ideal-
ih in principih itd. zakaj tega ne ste
rite oziroma niste vse storili?

1. Ko bi g. Zavertanik ne bil izletel
iz uradništva Gl. Sv., ki bi potem Ko-
nda nastavljal Petriča za reporterja, ter
ga rešil pekarstva in gnetenje testa in
ko bi Konda pomagal kleparju na bo-
ben tolči, takrat bi gotovo Proletarec
ne zagledal luč sveta.

2. Skomina po blagajni in vodstvu S.
N. P. J. Vam tudi dela preglatve. —
Ako bi Proletarčevi zasedali v Jedno-
ti uredniška mesta in dobili vlado čes
Slovenec, to bi jim ugajalo.

Ker se pa to ni zgodilo, se Vam
je posrečilo Chicaški socijalni klub na-
vihati — in porodil se je Proletarec,
s katerim hočete dati odduška svoje-
mu maščevanju.

Ko je Glas Svobode spoznal Vaše
značaje, je Vam svoje predale zapri-
l. Ker pa na vsak način hočete vpli-
ti in razgrajati, in ker ste uvideli,
da se je nekako sitno zagovarjati po
"katoliških listih" ste izdali svoje gla-
silo v katerem ste začeli trositi sad
Vaših zakrivljenih značajev.

Ako bi list krstili za "Obrekovalca"
no, takrat bi jo pravo zadeli.

Hoteč Vam še nadalje razložiti po-
men gorenjih vrstic. Vam bacemo
zadnjega Proletarca pod nos in — o-
glejte si ga. Ta številka obsega pri-
bližno 4000 petnih vrst, odzema
1000 vrst hrvaške vsebine, ostane še
3000 vrst, od tega odpade na agitacijo
200, na podlistek 300 na novice 300,
Petričeve polemike 350 vrst a na na-
skoke psovke itd na Gl. Svobode. —
Konda in Sl. N. P. J. in njene uradnike
pa 1800 vrst.

Vaš list obsega toraj 61 odstotkov
psovk in hujkanja proti S. N. P. J.,
Glas Svobodi in Kondi, 10 odstotkov
novic, 10 odstotkov podlistka, 6 odstot.
Petričeve polemike, a drugo pa raz-
no nesocijalno razmišljanje.

Tako torej je z Vašimi socijalistič-
nimi nauki v Vašem tako hvalisanem
glasilu v katerem posvetite samo 5
odstotkov za pouk, a 95 odstotkov se
pa poslužujete za namene Vašega ma-
ščevanja. Če bode Proletarec pa še
tako nadalje klobasariji smo prepričani
da bode postal prav kmalo "bratec"
preminole Zore.

— Nadalje se Proletarčevi boje, da
jih osebe okoli "Gl. Sv." še v večjem
blatu pred občinstvo postavile, radi te-
ga so izdali sledeče listnico uredniš-
tva "Uredniški odbor prosi vse dopis-
nike, da se v bodoče kolikor le mo-
goče drže stvarnih poročil. Posebno
glede oseb okoli Gl. Sv. in odbor S.
N. P. J. naj se v prihodnje vse omeju-
je ker ti ljudje niso vredni, da bi se
tratil prostor v Proletarcu radi teh
oseb, te zadeve bomo ošigosali ved-
no s stvarnimi članki.

Torej če osebe okoli Gl. Sv. in Jed-
note niso vredne prostora v Vašem
listu, zakaj pa mučite svet s štiris-
transko podlostjo, ter posvečujete go-
rimenovanim osebam tolikanj prostora
— v zabavo in smeh.

Ako bi Petrič zavzemal Kondovo
mesto, Zavertanik mesto predsednika
Jednote in drugi iz med njih vrste me-
sto blagajnika, potem bi gotovo "Pro-
letarec" ne imel toliko opravka z Jed-
noto in nje glasilom.

Zatorej "Proletarec" le tako naprej,
bolj ko udrigate, prej Vas bode kon-
ec, a ko bodejte poginjali ogledjte si
pot Vašega delovanja in sprevideli bo-
dete kam zalde človek, kateri je ta-
koga značaja kakor ste bili Vi.

Nekaj besedi v prevdarek.

S tem stopa g. Ignac Zlemberger v
zadnjem Proletarcu pred javnost. —
Vender iz vsega se posnema, da ta
ni o razmerah dobro poučen, kajti
njegovo razmišljanje je popolnoma
resničnim faktam protislovno. Ne bo-
demo pisarili o celim članku le neke
podatke hočemo podati.

"Glas Svobode" ni bil nikdar nas-
proten ideji ustanoviti list kot socijal-
no glasilo, marveč še priporočal je
to podjetje. Dokler ni izšel oni kon-
fuzen lepak, kateri je vseboval te
osebnosti, se ni Glas Svobode —
niti oglasil in še manj pa napadal. —
Vender napade lahko vsakdo odbiva.
Da smo v št. 45 Glas Svobode priob-
čili članek v katerem smo obelodanili
nekoliko črtic iz življenja napadalec,
to je bil le zagovor na nesramnost iz-
šlega lepaka. Ko je prva št. Proletar-
ca izšla, ki je bila tudi enake vsebine
z lepakom smo se tudi postavili v
bran, a o kakem našem napadu ni
niti govora.

Proletarec je pa v vsaki svoji dose-
danji številki napadal, trosil laži in
sploh tako nastopal, da se je vsako-
mu zgražalo.

Naši odgovori in zagovori pa do se-
daj niso bili nikaki napadi, pač pa
smo se poslužili človeških pravic, ter
napade odbijali.

Da smo razkrinkali Proletarčeve po-
četje, da smo obelodanili nekatere
čednosti Proletarčevih pristašev, to
je bil le odgovor na umazano Proletar-
čevo vsebino.

Izjavili smo vže, kakor hitro neha
Proletarec napadati, tako hitro hoče-
mo tudi mi pozabiti, da Proletarec
eksistira.

Če pa Proletarec še nadalje ubira
svojo pot, tako naj bode uverjen, da
ne zabimo tudi mi odgovora, ter da
se tudi poslužimo javnosti, katerej
bodemo še nadalje pojasnevali marsi-
kaj, kar smo do sedaj pokrivali.

Zlemberger trdi, da smo bili razo-
čarani, ko je izšel Proletarec. Nika-
kor ne! Pričakovali smo ga vžepreje,
a finančne razmere Proletarčeve so
zakriville, da ni izšel takrat, kakor
je bil obljubljen.

Da bi bil g. Konda zakrivil Proletar-
čeve odkritja ni res, kajti do iz-
šlega lepaka se ni nikdo zmenil, a
na lepak se je stvarno odgovorilo. —
Tudi članek vpraša: Kje in kdaj je
bil kak napad na Jednoto v Proletarcu
Da slep mora biti človek, kateri ne
spozna da do sedaj je vsaki Proletarec
napadal Jednoto — katero je prvotno
skušal kar ugonobiti — a ker je uvidel
da ne bo šlo — pa zahteva nekako pre-
ustrojstvo. Kakšno preustrojstvo pa
namerava Proletarec tudi vsakdo la-
hko zapopade. V svoje roke jo spravi-
ti, postaviti se ji na čelo in ravnati
z njo po svoji sebični volji in načinu.

Hoteč pa doseči to se poslužuje
sredstva, ki jim ne delajo nobene
časti.

Konečno še g. Zlembergerju pove-
mo, da naj raje Proletarcu svetuje,
da preneha s svojo podlostjo, ter da
rešuje svojo nalogo, a potem odne-
hamo tudi mi s svojimi zagovori. To-
liko za danes.

G. Zavrtaniku obratno v umazani
album.

Kakor je Zavertanikov album uma-
zan, tako umazana je njegova črna du-
ša, kajti njegovo početje, katero pre-
seda vsako nesramnost, osvetljuje
zadostno njegovo osebo. Jože Zaver-
tanik je infamen lažnjivec, obrekoval-
ec in tat časti poštenih ljudi.

Če omenim le to, da so vsi naroč-
niki Glas Svobode dobili Proletarčev
letak, zadostuje, kajti iz tega po-
znamete, po kakšni pošteni poti so
prišli do naslovov. Ševeda Zavrtaniko
va in njegovega pajdaša večerna šo-
la v našem uredništvu, ni bila brez-
uspešna.

Za take ljudi, kakor je Zavertanik,
je najboljši odgovor "knuta", kajti, —
kdor se take osebe z rokami dotakne
se oblati.

Torej, dokler umazani — škrbavi u-
rednik "Proletarca" ne-dokaže moje-
ga sleparenja, ostane kakor sem ga
nazival infamen lažnjivec in obreko-
valec.

To naj zadostuje, g. Zavertanik me
pa lahko toži. Take poti so mu vže
iz stare domovine dobro znane, naj
se jih še tu privadi, da bode potem la-
žje ameriške delavce sleparil ter po-
pravil, kar se mu je v stari domovini
pokvarilo; a uverjen sem, da delavci
v Ameriki pa mu bodo tudi kmalo da-
li zaslužen brco, kakor so mu je
dali delavci v stari domovini.

M. V. Konda.

POSILANO.

Prosim blagovolite v Vašem cenje-
nem listu priobčiti nekoliko vrstic in
sicer:

Jaz, soproga pokojnega izdajatelja
lista "Delavski Prijatelj" naznanjam
cenjenim rojakom in rojakinjam šir-
rom Amerike in stare domovine, la-
se moj soprog ni vstrelil radi finanč-
nih težkoč, niti radi sodnijskih zasle-
dovanj, še manj pa radi pijanstva,
kakor so to poročali poročevalci raz-
nih slovenskih listov, ampak je on
storil ta čin v slaboumnosti, katero
mu je povzročila dolgotrajna bolezen,
kar so dokazali zdravniki, in kar se je
konstatovalo sodnijskim potom.

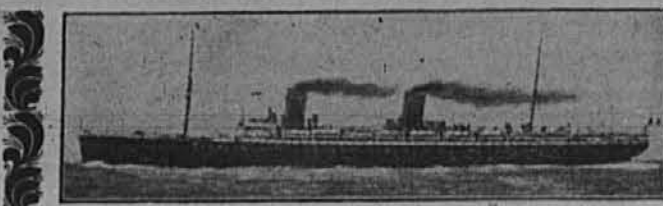
Kar se pa tiče rojakov, naj se uva-
žuje, da še do danes nikdo ni bil oš-
kodovan, niti oškodovan ne bode, ka-
jti moj pokojni soprog je zapustil še
toliko premoženja, da se onim, ka-
terim bi se pri pošiljanju denarja ka-
ka pomota, katera se pa pripeti pri
vseh agentih, zgodi kak krivica,
lahko poplača.

Našim cenjenim naročnikom na —
"Delavski prijatelj" pa naznanjam, da
še list z smrtjo mojega soproga ni za-
spal, ampak zamore po poravnaju
sedanjih razmer zopet izhajati.

Pittsburg, 3. aprila 1906.

Ana Schlander,
žalujoča vdova.

Kdor hoče kmalo dospeti na Kranjsko, Koroško, Spodnje Šta-
jersko ali v Istrijo, naj se poslužuje parnikov francoske družbe

Compagnie Generale Transatlantique.**LE 6. DNI NA MORJU.**

**Parniki plujejo iz New Yorka vsak četr-
tek ob 10. uri dopoldan.**

Glavni agent za Ameriko in Canado
na 32 Broadway St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni agent za zapad,
na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

Slika predočuje zlato damsko uro (Gold
filled.) JAMČI SE ZA 20 LET.

V naravni velikosti slike.

Kolesovje je najboljši ameriški izdelek

—Elgin ali Waltham. \$14.00

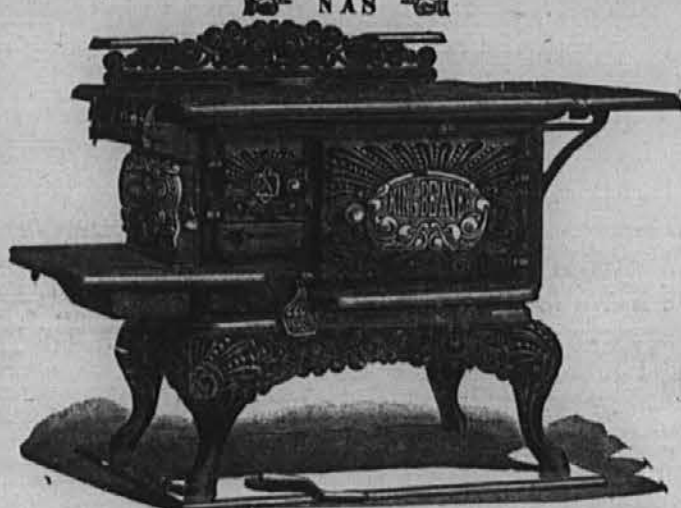
Te vrste ura stank le

V obilo naročbo se priporoča vsem Slo-
vencem in Hrvatom dobro znani

Jacob Stonich,

72 E. Madison St.
Chicago, Ill.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite pečel in pohištvo pri

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

BRATJE DELAVCI!**Cene delnicam so vedno višje.**

Našega novega parobrodnega društva parobrod "Brooklyn", je v evropskih vodah pokazal krasno
prosperiteto. Z redno plovitbo je družba pričela v začetku meseca oktobra p. l. Radi tega so
tudi cene delnicam poskočile. Še je čas, da si vsaki delavec lahko priskrbi delnice in tako postane sotrud-
nik tega ogromnega podjetja. Ne odlašajte! Kupite kolikor morate delnic, dokler so še po \$5.00

FRANK ZOTTI & CO.

Na zahtevo dajemo vsakomur pojasnila.

Ta kupon izrežite, napišite in ga pošljite z denarjem na spodaj omenjeni naslov.

Vsaka delnica je vplačana popolnoma, in se nemore več vplačati.
(Incorporated under the laws of the State of Maine)

Frank Zotti Steamship Company.

FRANK ZOTTI, PRESIDENT.

[Inkorporirana po državnih zakonih z glavnico \$2.000.000, od katerih je že
\$1.500.000 uplačanih.]

108 Greenwich Street, New York.

Cenjeni gospod:—

S tem predplačam na.....delnic Frank Zotti-jeve parobrodne družbe po \$5.00
komad, in Vam prigrbno pošljem svoto od.....dolarjev, katero upotrebite v zgoraj
povedano vrho, in delnice mi prej ko mogoče dopošljite.

S tem se razume, ako predplače prekoračijo preje navedeno glavnico, da mi zgornjo svoto vrne-
te v celam znesku.

Ime.....

Ulica in št.....

Mesto in država.....

Dne.....190....

Ceki, menice (trate) in poštne nakaznice naj se pošiljajo direktno na:

Frank Zotti S. S. Co. 108 Greenwich St. New York, N. Y.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 Podpredsednik: MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.
 Tajnik: MARTIN KONDA, 657 W. 18. St., Chicago, Ill.
 Zapisnikar: ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.
 Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.
 Nadzor-
 niki: DAN. BADOVINAC, P. O. Box 193 La Salle, Ill.
 JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.
 Pomožni
 odbor: MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 JAKOB TISOL, 343 Fulton St. Pullman, Ill.
 Bolniški
 odbor: MARTIN SKALA, Box 1056 Ely, Minn.
 JOSEF MATKO, Box 481 Claridge, Pa.
 MATIJA PEČJAK, 819 Chestnut St. Johnstown, Pa.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; denarne pošiljave pa blagajniku Frank Klobučarju.

Osrednji odbor S. N. P. Jednote ima vsako tretjo soboto svojo redno mesečno sejo. Opozarja se vsa društva, ki imajo vprašanja do odbora, da pravočasno določijo svoje dopise enotnemu tajniku.

DRUŠTVENI IMEMIK.

Glasom sklopa 2. glavnega zbora S. N. P. J. v Chicago, Ill., prebrati se ima v Jednotnem glasilu enkrat na mesec imenik vseh društev in njih uradnikov t. j. naslov predsednika, tajnika in zastopnika.

"SLAVIJA" št. 1. v Chicago, Ill. Frank Klobučar, predsednik; 9617 Ewing Ave., John Duller, tajnik; 12 W. 25th St., Frank Mladic, zastopnik; 557 S. Centre Ave. — Mesečna seja, vsako 2. nedeljo v mesecu.

"TRIGLAV" št. 2 v La Salle, Ill. Silvester Kramaršič, predsednik; 1026 1st St., Ivan Vogrič, tajnik; 1026—1st St., Alojs Kramaršič, zastopnik; 1026—1st St. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"ADRIJA" št. 3 v Johnstown, Pa., Martin Strudel, predsednik; 124 Chestnut St., Feliks Volčko, tajnik; 912 Chestnut St., Mikheil Pečjak, zastopnik; 819 Chestnut St., Mesečna seja, zadnja nedeljo v mesecu.

"BRATSTVO" št. 4 v Steel, O., Ignacij Ziemberger, predsednik; Box 12 Glenwood, O., Ivan Kravanja, tajnik; Box 101 Glenwood, O., Josip Dernač, zastopnik; Box 3 Steel, O. Mesečna seja, 1. nedeljo v mesecu.

"NAPREJ" št. 5 v Cleveland, O., Frank Černe, predsednik; 1108 Hamilton St., Frank Russ, tajnik; 1752 St. Clair St., Anton Bobek, zastopnik; 1752 St. Clair St. Mesečna seja, vsako 2. nedeljo v mesecu ob 10 uri dopoldne v Krausovi dvorani.

"BRATSTVO" št. 6 v Morgan, Pa., Frank Miklavčič, predsednik; Box 96 Morgan, Pa.; Frank Dmota, tajnik; Box 96 Morgan, Pa.; Leo Werdinek, zastopnik; Box 366 Bridgeville, Pa. Mesečna seja, 1. nedeljo v mesecu.

"BRATOLJUB" št. 7 v Claridge, Pa., Lorenc Šturm, predsednik; Jacob Jeraš, tajnik; Box 208; Valentin Rednak, zastopnik; Box 462. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"DELAVEC" št. 8 v So. Chicago, Ill., Jacob Tisol, predsednik; 341—3. floor Fulton St. Pullman, Ill., August Aučin, tajnik; 9206 So. Chicago Ave., Michael Miklavčič, zastopnik; 9556 Ave. N. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"BRATSTVO NAPREJ" št. 9 v Yale, Kans., Anton Rupar, predsednik; Box 66, Ivan Žager, tajnik; Box 1, Frank Papad, zastopnik; Box 33. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"TRDNJAVA" št. 10 v Rock Springs, Wyo., Alojs Prošek, predsednik; Box 280, Gregor Raspotnik, tajnik; Box 280, Fr. Cukale, zastopnik; Box 280. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"SOKOL" št. 11 v Roslyn, Wash., Matija Derganc, predsednik; Ivan Šikonja, tajnik; Anton Vovčina, zastopnik. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"EDINOST" št. 12 v Murray, Utah, Ivan R. Grahek, predsednik; Box 201, Michael Žugelj, tajnik; W. Jordan, Utah, Matija Kolar, zastopnik; Box 43 W. Jordan, Utah. Mesečna seja vsako 15. v mesecu.

"EDINOST" št. 13 v Wheeling Creek, O., Josip Straus, predsednik; Lansing, O., Josip Longar, tajnik; Box 99 Lansing, O., Frank Spindal, zastopnik; Box 235 Bridgeport, O. Mesečne seje vsako 4. nedeljo v mesecu.

"SLOGA" št. 14 v Waukegan, Ill., Ivan Zdebar, predsednik; 705 Market St. Alojs Kirar, tajnik; 705 Market St., Gabrijel Dominik, zastopnik; Box 482. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"ZARJA" št. 15 v Ravensdale, Wash., Matija Poterpin, predsednik; Ciril Ermenec, tajnik; Anton Logar, zastopnik. Mesečna seja, vsako 4. nedeljo v mesecu.

"SLOGA" št. 16 v Milwaukee, Wis., Alojs Bergant, predsednik; 572 Reed St. Ivan Kalan, tajnik; 228 Oregon St., Karol Hofbauer, zastopnik; 163 Reed St. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"BLEDO" št. 17 v So. Lorain, O., M. Vrbanc, pred.; 672—10. Ave., Alexander Seidnitzer, tajnik; 672—10. Ave., M. Kure, 672—10. Ave., zastopnik. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"PLANINA" št. 18 v Weilsburg, W. Va., Vincenc Kolar, tajnik; R. D. No. 2 Virginia Sta., Anton Jerman, zastopnik; R. D. No. 2 Virginia Sta. Mesečna seja,

vsako 2. nedeljo v mesecu.

"OREL" št. 19 v Stone City, Kans., Louis Kovač, predsednik; P. Jurše, Box 257 W. Mineral, Kans., tajnik; Ivan Kovač, zastopnik. Mesečna seja, vsako 4. nedeljo v mesecu.

"SOKOL" št. 20 v Ely, Minn., Josip Seliskar, predsednik; Martin Šiebir, tajnik; Ivan Teran, zastopnik. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo po 20. v mesecu.

"OREL" št. 21 Pueblo, Colo., Josip Samec, predsednik; Alojs Anšič, tajnik; Josip Mišica, zastopnik. Naslov društva je 1207 S. Santa Fe Ave. Mesečna seja, 1. nedeljo v mesecu.

"DANICA" št. 22 v Trimountain, Mich., Josip Mrvar, predsednik; Martin Bačar, tajnik; Josip Obranc, zastopnik. Mesečna seja, vsako 2. nedeljo v mesecu.

"EDINOST" št. 23 v Darragh, Pa., Jacob Jesenšek, predsednik; Box 195, Val. Urbas, tajnik; Box 163 Hermine, Pa., Josip Hauptman, zastopnik; Box 140. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"ŠMARJICA" št. 24 v Jenny Lind, Ark. D. Senuškar, predsednik; Box 35, Ivan Gregorina, tajnik; Box 125, Frank Dollar, zastopnik; Box 42. Mesečna seja, vsako 2. nedeljo v mesecu.

"ZORA" št. 25 v Terco Colorado, Fr. Rajt, predsednik; Box 137, Fr. Levor, tajnik; Box 136, Ivan Adamc, zastopnik; Box 140. Mesečna seja, vsako 2. nedeljo v mesecu.

"BRATJE SVOBODE" št. 26 v Cumberland, Wyo., Ivan Schwartzkobar, predsednik; Jurij Peternel, tajnik; Ivan P. Korpnik, zastopnik. Društvena Boxa W. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"CELJE" št. 27 v Frontenac, Kans., Matija Marn, predsednik; Box 174, Anton Smode, tajnik; Fr. Boldin, zastopnik; Box 181. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"NOVI DOM" št. 28 v Greenland, Mich., Matija Schueller, predsednik; Box 203, Peter Geahell, tajnik Box 111, Jacob Brula, zastopnik; Box 42. Mesečna seja vsako 4. nedeljo v mesecu.

"DOMOVINA" št. 29 v Thomas, W. Va., Jacob Luzar, predsednik; Box 141, Ivan Gruden, tajnik; Box 235, Ivan Mrhar, zastopnik; Box 42. Mesečna seja, vsako 4. nedeljo v mesecu.

"POPOTNIK" št. 30 v Weir City, Kans., Martin Stefančič, predsednik; R. R. No. 5 Pittsburg, Kans., Alojs Cirar, tajnik; Box 188, Paul Obregar, zastopnik; R. R. No. 1. Mesečna seja, vsako 2. nedeljo v mesecu.

"SLOVENSKI DOM" št. 31 v Sharon, Pa., Ivan Bečaj, predsednik; Box 932 Jasip Paulenič, tajnik; 17 Pitt St., Ivan Smole, zastopnik; Box 237 Girard, O. Mesečna seja, vsako 2. nedeljo v mesecu.

"SAVA" št. 32 v Winter Quarters, Utah, Ivan Jukret, predsednik; Box 38, Louis Logar, tajnik; Box 8, Anton Oman, zastopnik; Box 13. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo po 15. v mesecu.

"NAŠ DOM" št. 33 v Ambridge, Pa., Frank Tomašič, predsednik; Box 141, Frank Rosenberger, tajnik; Box 169, Josip Pele, zastopnik; Box 141. Mesečna seja, vsako 2. nedeljo po 15. v mesecu.

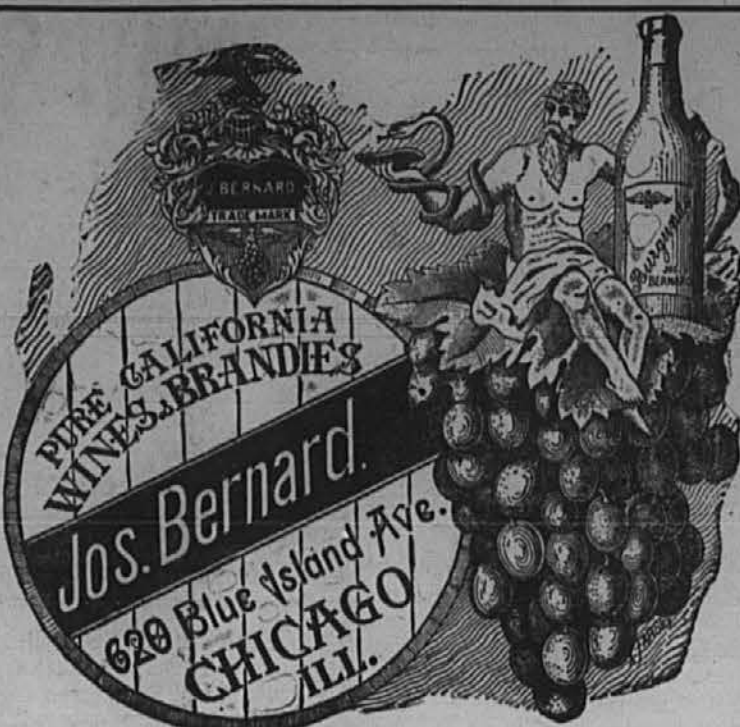
"FRANCE PREŠERN" št. 34 v Indianapolis, Ind., Josip Hvalica, predsednik; 727 Warman Ave., Josip F. Falietich, tajnik; 725 Warman Ave., Anton Mesec, zastopnik; 714 Holmes Ave. Mesečna seja, vsako 2. nedeljo v mesecu.

"ZVESTOVA" št. 35 v Chicopee, Kans., Alojs Ajdič, predsednik; Fr. Košic, tajnik; Box 34, Ivan Lesjak, zastopnik; Box 55. Mesečna seja vsako 2. nedeljo v mesecu.

"ZEVEZA" št. 36 v Willock, Pa., Jos. Sinkovic, predsednik; Frank Miklavčec, tajnik; Box 115, Tom. Fortuna, zastopnik; Box 207. Mesečna seja vsako 2. nedeljo v mesecu.

Zastopnike krajevnih društev se naprošuje, če se je pomota urinila pri imenih, številkah ali pri dnevu mesečnih sej, da blagovole naznaniti glavnemu tajniku Jednote.

"PROLETAREC" št. 37 v Lowellville, O., John Rebol, pred., Rudolf Miglic, taj.; Fr. Bruder, zastopnik; Box 228. Mesečne seje vsako 1. nedeljo v mesecu.

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijske in importirane vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljšo kapljico. Vsi dobro došli!

Slovenci v Milwaukee!

Zakaj kupujete slabo meso po visoki ceni, ko vam je lepa prilika dana, da kupite dobro meso in po nizki ceni.

OBRNITE SE NA

Otona Preiss, 269 Grove St.

kjer boste točno postreženi z najboljšim blagom. V zalogi ima tudi pristne Kranjske klobase.

SNAŽNO OBLIČJE.

Jako redko vidimo popolnoma čisto in snažno obličje, in vendar ni noben obraz v resnici dostojen brez tega. Vzrok za umazane, kozaste, mehurčaste obraze je navadno zmeraj — Nečista kri ali oslabela Življenska Tekočina. Nikdar še ni bilo boljše stvari in pripomočka za odstranitev krvnih neredov in vspodbujbo in ožvitev celega telesa, kot

SEVEROV KRIČISTILEC...

Dokaz je zdravilo samo.

Cena \$1.00.

"Moj obraz je bil poln strašnih bolezni. Rabila sem Severov Kričistilec, ki je popolnoma očistil moj obraz in sedaj se čutim boljše kot kedaj poprej".

Magdalena Pieniondz, Royakton, Minn.

Zakaj? Zakaj prenašati želodčne bolečine, ovire, tresenje, zabasane, neprebavljivost, ali kak drugi nered v prebavnih udih, ko se lahko ozdravite z rabo Severove Želodčne Grenčice. Najboljše želodčno Zdravilo. Cena 50c in \$1.00

Kje? Dobite zdravilo zoper veden kašelj, tisto praskanje po grlu, tisti bolečine v prsih, tisto bol v plućih? Ničesar ni tako lahko odgovoriti — Rabite Severov Balzam za Pluća. Najboljše zdravilo za pluća. Cena 25c in 50c

Kedaj? Kedaj bi vi morali pričeti rabiti zdravilo zoper slabo prebavljanje, splošno oslabelost, zgubo apetita, zmuceno telo? Začnite sedaj in rabite pravo zdravilo, ki je Severov Balzam Življenski. Jako dobro za celo telo. Cena 75c

Kako? Kakor postopati, da ozdravimo opekline, praske, ureze, izmaknenje, vnetje bolezni v živcih in revmatizem? Samo rabi volnato cunjico, ki je bila napajena v Severovem olju Sv. Gotharda. Najboljše za zunanjo rabo. Cena 50c.

V vseh prodajalnah
Zdravniški svet prost.

W. F. SEVERA Co.

CEDAR RAPIDS
IOWA

P. Schoenhofen Brg. Co's.

Najboljše pivo je

Edelweiss

Se prodaja povsod.

Phone Canal 9 Chicago, Ill.

John. J. Dwyer

679 Blue Island Avenue.

Gostilničar

se priporoča Slovincem in drugim Slovanom v obilen obisk.

Postrežba točna in solidna

J. J. Dwyer, 679 Blue Island Ave

Kasparjeva držav-
na banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30. dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

VESTI IZ STARE DOMOVINE IN iz jugoslovanskih pokrajin.

Ljubenziv nečak.

22letni Jakob Cerič ima v Dagošah pri Mariboru bogatega strica v osebi posestnika Antona Partliča. Ker je Cerič navaden delavec, ki se preživlja z delom svojih rok, se mu je zdelo, da premoženje med njim in stricem ni prav razdeljeno, zato je šel in si napravil ključ, odprl klet in čumnato Partličovo. Cerič je pa usmiljenega srca, je pa z raznim svinjskim mesom in klobasami, ter dobro vinsko kapljico hranil tudi svojo ljubico Uršulo Nerat, dekle Partličovo, ter več prijateljev, med njimi tudi hlapca Josipa Špureja, ki mu je tuintam kaj pomagaj, ko je Cerič vlačil težke gnjati iz Partličeve čumnate. Ker je orožništvo zvedelo za vso to stvar, ne kaže zdaj drugega, kakor da bo Cerič sedel 6. Špurej 3 meseca. Nerat pa 8 tednov, kakor je določilo sodišče.

Verska blaznost.

K nekemu ljubljanskemu zdravniku je prišla te dni mlada, zala deklica iz Notranjske. Ko jo je zdravnik preiskal, vprašal jo je, kateri zdravnik jo je dosedaj zdravil. Deklica mu je povedala, da je bila v trnovskem samostanu, kjer imajo uboge —! — šolske sestre "de Notre dame" javno samostansko šolo. Ona kakor 4 ali 5 drugih deklic je obolelo na nalezljivo bolezen. Da bi ne prišlo v javnost, da je v samostanu nalezljiva bolezen, zdravile so nune revne otroke same in seveda niso zdravila klicale. Bole so se namreč, da bode šola za nekaj časa zaprta, kar pomenja zanje "defekt". Pa še več! Ko je slučajno zdravnik v šolo prišel, poskrile so skrbne "nune" male bolnice v jedilnico, ko pa je zdravnik dr. Perišić, iz Ilirske Bistrice odšel, rekle so deklicam: "Hvala Bogu, da vas ta starovec ni videl, — g. dr. Perišić je rodom Srb — saj ne veruje v našo vero. To priobčujemo brez komentarja! Deklica je potem navidezno ozdravila, a ostala jej je v notranjem huda kronična bolezen in najbrže bode morala deklica prestatati radi brezvestnih nun hudo, nevarno operacijo.

Izseljevanje.

Razmere v Avstriji osvetljuje najbolj žalostno resnica, ker zapušča vedno več ljudi svojo domovino in išče opotoče sreče v daljni tujini. Izseljevanje je bilo vedno gotovo znamenje, da peša država in ljudstvo blagostanje v njej. Naselilo se 1. 1904-05. iz Evrope v Združene države 1.026.400 oseb, izmed katerih je bilo 275.981 avstro-ogerskih državljanov, za 98.000 več, kakor leta 1903-04, več kot četrtina vseh naseljenecv v Združenih državah. Nenavadno hitro in kar skokoma je narastlo število avstrijskih izseljencev v Združenih državah. Leta 1861 so našli samo 13 avstrijskih izseljencev, l. 1875 že 7559 l. 1885 pa 27.398 in leta 1895 je iskalo sreče v Združenih državah 33.389 oseb iz naše države! Nezdružljivo politično in socialno razmere v naši državi so stisnile popolno palico v roko l. 1901: 113.390, l. 1902: 171.989, l. 1903: 206.043; l. 1904: 177.150 in leta 1905. 274.409 oseb. A število avstro-ogerskih izseljencev je še večje, ker ne vemo, koliko izseljencev je iskalo opotoče srečo v Južni Ameriki, Kanadi, v Nemčiji in v Egiptu.

Dober prorok.

Pred 14 dnevi je bilo v neki gostilni izgubljenega nekaj denarja, katerega je našel neki delavec in takoj zahteval najdnino. Natakarka mu je toliko časa prigovarjala, da naj da denar nazaj, da se je to res zgodilo. — Toda delavec je proroko stopil pred natakarko in ji rekel: "Dobro, jaz dam denar nazaj, ker mi pa ne privoščite najdnine, bodem tako naredil da bodele danes izgubili ves denar, ki ga bodele nesli seboj." Seveda si natakarka zaradi tega ni delala silih las, a delavčeve besede so se vendarle izpolnile. Ko so namreč svečer lokaj zaprl in je prišla natakarka domov, je opazila da je denarnico res izgubila, a jo je že danes z vsem denarjem dobila nazaj. Pa naj še kdo reče, da ni več coprnikov!

Odlikovan Slovenec.

V Peterburgu je bil pred kratkim odlikovan z redom sv. Stanislava t. j. srebrna kolajna, ki se nosi pripeto na vratu, črkostavec gospod Matija Klavžar, rojen leta 1851 v Goričah pri Radečah, ki je bil v kondiciji v tiskarni znanstvene akademije v Peterburgu. Gospod Klavžar je bil revnih staršev, je s pomočjo podpornikov dovršil spodnjo gimnazijo, potem pa šel k tiskarstvu. Užival je pa to čast le malo časa, kajti kakor posnamemo iz petersburških časniških poročil, je sedaj umrl.

Papežev ukor.

Podpredsednik ogrske katoliške ljudske stranke, prelat J. Molnar, ki je povodom razpusta ogrskega državnega zbora služil v budimpeštanski baziliki črno mašo, je dobil baže valed posredovanja dunajske nuncijature od papeža oster ukor. V ukoru opozarja papež, da se duhovniki morajo izogibati vsaki politični demonstraciji. — Molnar je odgovoril nunciju, da se ni nima pravico vmešavati v ogrske politične zadeve. Ta odgovor je napravil na Dunaju in v Rimu najmučnejši vtisk.

Ponujajo dekleta in zemljo.

Po Slavoniji se je raznesel glas, da so prišli v Daruvar in Pakrac ruski agenti, da na stroške ruske države odvedejo čimveč mladeničev na Rusko, češ, da imajo na Ruskem toliko deklet in zemlje, da ne vedo kaj z njimi početi. Nekoliko hudi Japonci, še več pa krvava revolucija so pobrali ruski moški svet a sedaj kliče car mladeniče iz inozemstva, da ne bo obležala zemlja neobdelana. Vsak si lahko izbere deklico, katero koli hoče in zemlje toliko, kolikor se mu je ljubi. In lahko verno ljudstvo je res navallilo od vsih strani v Daruvar in Pakrac, kjer pa seveda ničesar ni so vedeli o ruskih agentih in njihovih sijajnih obljubah.

Iz škofovih zavodov.

V Št. Vidu pri Ljubljani so zapodili dva duhovnika-profesorja, jeden je šel na Dunaj, drugi za kaplana, ker so se godile v zavodih reči, kakoršne se godijo v vsakem katoliškem zavodu. Ubogi otroci, komu so izročeni! Papež razpustil svojo "nobelgardo"? Papež meni, da je garda odveč, ker ni več posvetni vladar. To gardo sestavljajo plemiči—bogataši, ki dobivajo za svojo "službo" mesečno 300 lir. Papežev blagajnik zahteva, da se gardisti odpovedo tej mesečni nagradi in da obavljajo svojo službo brezplačno, ali naj pa prepuste svoja mesta takim plemičem, ki bodo zastopali služili v gardi. Ako se taki ne prijavijo, bo garda razpuščena.

Kaj to pomenja lahko povzamemo. Ljudstvo napreduje, a Petrov novič nazaduje. Papež garde ne more izdrževati, radi tega "garda" pojdi s trebuhom za kruhom.

Boj z medvedom.

Nedavno so šli trije bosanski kmetje iz Rakitnice v gozd "Crna Rijeka" po drva. Prišli so v gozd, so zaslišali iz nekega votlega hrastovega debela čudno renčanje. Kmetje so šli bližje tedaj pa je iz štora skočila medvedka ter planila na prvega Osmana Begića. V boju je dobil Begić smrtno nevarne rane, preden sta mogla ostala kmeta razjarjeno živell ubiti s sekuro in kolom. V hrastovi votlini so našli nato tri mlade medvede.

Je Tvoj jezik čist?

Postavi se pred zrcalo in oglej si svoj jezik. Ako mi čist, potem je Tvoj želodec pokvarjen. Če je dihanje težko, tek pokvarjen, neradno prebavljenje, če te boli glava če imaš mrzle roke in noge, slab pogled in se slabo počutiš, takrat vzemi Severovogrenčico za želodec kajti to zdravilo ti pomaga, od strani slabosti, drisko in glavobol. Zaupaj zdravilom, s katerim se uspešno zdravi v 25 let.

Dobiva se v vsih lekarnah ali pa W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

Ako pošljete denar v staro domovino, obrnite se zaupno na M. V. Konda-ta, 657 W. 18th Str., Chicago, Ill.

„ZDRAVI SE PREDNO SE RAZBOLIŠ.“

Tak uči sv. pismo knjiga modrosti Isusa sina Sirahovega v 18. poglavju na 19. strani.

Ta izrek je dobro, da si zapomni naše ljudstvo, kajti ako je komu na svetu potrebna nauka o čuvanju zdravja, je v prvi vrsti to naše ljudstvo, katero navadno še le takrat išče zdravniške pomoči, ko bi bilo bolje poklicati duhovna.

Blagor onemu, kateri je zdrav, a kedor zdravlje izgubi, je v nadlogo sebi in drugim. Zdrav človek je trden in vesel, njemu ne škoduje veter in zima. Jed in pijača mu diši in delo mu je o veselje. Nič ga ne boli in ničesar ne pogreša ter je popolnoma srečen in zadovoljen.

Zatoraj rojaki! ZAKAJ TRPITE IN BOLUJETE? Ako ste bolni in slabi, sploh, ako rabite zdravniške pomoči ter želite popolnoma ozdraviti, obrnite se samo na:

Dr. E. C. Collins Medical Institute

Kajti znano Vam je da je on edini, kateri Vam garantira in vas v resnici do kraja in popolnoma ozdravi bodisi katere koli bolezni kronične ali akutne kakor: bolezni na pljučih, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah, mehuru, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni v grlu, nosu, glavi, nervoznost, živčne bolezni, prehudo utripanje in bolezn srca, katar, prehlajenje, nadihu, bronhialni, pljučni in prsni kašelj, bluvanje krvi, mrzlico, vročino, težko dihanje, nepravilno prebavljanje, reumatizem, giht, trganje in bolečine v križu, hrbtu, ledjih in boku, zlato žilo (heme-roidi), grižo ali preliv, nečisto in pokvarjeno kri, otekle noge in telo, vodenico, božjast, šumenje in tok iz ušes, oglušnje, vse bolezni na očeh, izpadanja las, luske ali prhute po glavi, srbenje, lišaje, mazole, ture, hraste in rane, nevrastenični glavobol, kakor tudi vse ostale notranje in zunanje bolezni moške ali ženske, kakor tudi vsake tajne spolne bolezni in napake. On je prvi in edini zdravnik, kateri ozdravi jetiko točno in popolnoma.

Čitajte nekaj najnovejših priznanj, s katerimi re rojaki zahvaljujejo za popolno ozdravljenje.

OZDRAVLJEN: trganja po nogah in bolezni v prsih in želodcu.

OZDRAVLJEN: tajne bolezni in izpadanja las.

JOHN DUBIK,
17 Reed St., North Adams, Mass.

Javna zahvala.

SPRINGFIELD, ILLS.
DRAGI GOSPOD DR. E. C. COLLINS M. D.
NEW YORK.

Vam naznanim, da sem prejel Vaša poslana zdravila za srbeči lišaj in Vam se imam zahvaliti, ker so Vaša zdravila zares uspešna, kajti jaz sem sedaj popolnoma zdrav.

Vas pozdravljam s spoštovanjem

Johan Intihar,
1917 So. 15th Street,
SPRINGFIELD, ILL.

ALEX LOMBARDI,
Gleams Falls, N. Y.

Da bodele bolezen lažje spoznati pišite po knjigo „Zdravlje“, katero dobite zastopnj, uko pismu priložite nekoliko znamk za poštnino. Ako ste bolni ali slabi ter rabite zdravniške pomoči, natančno opišite svojo bolezen in naznanite, koliko časa že trpi in koliko ste stari in vse glavne uzroke radi katerih je bolezen nastopila in pisma naslavlajte na sledeči naslov.

DR. E. C. COLLINS MEDICAL INSTITUTE,
140 West 34th Street,
New York, N. Y.

Zavod je odprt vsaki dan od 9 ure zjutraj do 6 ure popoldan, ob nedeljah in praznikih od 10 ure dopoldan do 1 ure popoldan.

PHONE: BELL 1271 J. CUY, CENTRAL 4279 K
Slovenska notarska pisarna,
V CLEVELAND, OHIO.

kjer se izdeluje vsa notarska in sodnijska opravila kakor: pobotnice, pooblastila, dolžna, odstopna, čezdajanska, ženitovanjska, kupna pisma, i. t. d., prepisi intabulacije, tožbe v slovenskem, nemškem in angleškem jeziku raznovrstne prošnje v vojaških zadevah, ter iztirjavo dolgov, tukaj in v stari domovini. Zastopstvo pri sodnijah. Prodaja parobrodskih listkov, pošiljanje denarja.

FRANK KORČE & A. BENEDIK.
6204 St. Clair Ave., preje 1778 St. Clair St. CLEVELAND.

POROCNE SLIKE

izdeluje v najlepših pozicijah. Vsaka podoba je lepo in naravno zgotovljena. Vsakovrstne družinske in društvene slike v poljubni velikosti za nizko ceno. Tudi povečuje manjše slike v naravno velikost

The Reliable Photograph.

391—393 Blue Island Ave. vogal 14. Place. CHICAGO, ILL.

ESTABLISH 1883

PHONE CANAL 287

Telefon urada Main 39.
Telefon stanovanja 228—Y.

Dr. F. E. Hicklin

La Salle, Ill.

Se priporoča tu živečim Slovanom. Urad ima nad Strausovo prodajalno.

Ozdravljenje oči je moja posebnost.

Vsem rojakom priporočam svojo fino urejeno

GOSTILNO

na 257 - 1st Ave., Milwaukee, Wis.
Postrežba točna in solidna. Vsak potujoči Slovenec dobro do C. HOFBAUER.

Nazdar rojaki!

Slovenec in drugim bratom Slovanom priporočava svoj lepo urejeni

Saloon

Točiva vedno sveže pivo in pristne druge pijače. Raznovrstne fine smodke na razpolago. Za obilen poset se priporočava

brata Košiček

590 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

RAZNO.

Izgon bivše srbske kraljice iz — Francoske.

Francoska vlada je bivši srbski kraljici Nataliji namignila, naj, zapusti Francijo, sicer bo iztirana. Natalija se je namreč tudi udeležila duhovskega punta zoper inventariziranje cerkvenega imetja. Vsi deli dobjenega milijaja se je Natalija preselila v San Sebastian.

Narodnosti v Italiji.

Italija ima med 35 milijoni prebivalcev okoli 300.000 podanikov, ki niso italijanske narodnosti. Od teh je pa 100.000 Francozov v Piemontu, 100.000 Albancev, 38.000 Grkov, 40.000 Slovencev na Beneškem, 12.000 Nemcev med švicarskimi kantonoma Valais in Tenis, 5000 Hrvatov v nekdanjem napolitanskem kraljestvu in 15.000 pripadnikov drugih narodnosti.

Verska blaznost.

V Kečkemetu se je pojavila verska blaznost epidemično. Mnogo žen in deklet je prišlo pod zdravniško nadzorstvo. Blaznost so povzročili Nazarenci, ki razvijajo po južni Ogrski živahno delovanje. Središče jim je Kečkemet. Oznanjevalci te verske sekte se imenujejo veliki bratje, delujejo z vsakovrstnimi "čarovnjami" ter svoje žrtve hipnotizirajo ter dokazujejo, da so tolmači resničnih in pravih Kristusovih nauk. Posebno ženske so lahko pristopne fanatičnim naukom, samo v enem mesecu jih je zblaznelo 30. Pretečeno nedeljo je 5 žensk kar na ulici zblaznelo grede domov od nazarenske pridige. Oblasti na vso moč delujejo proti novim naukom posebno zato, ker nazarenska vera strogo prepoveduje nositi orožje ter mladeniči rajši presede leta in leta v ječi, kakor bi vzeli v roke vojaško puško. Vse zblaznele dekleta trdijo, da jih je obsedel svet duh in da so vsled tega v blagoslovljenem stanju, toda zdravniki so jih preiskali ter spoznali, prazno domišljijo. Na vsa vprašanja odgovarjajo samo s citati iz sv. pisma.

Papež ne veruje v čudeže.

Dr. Boissarie, zdravnik v Lourdu, je nedavno predložil papežu letno poročilo o čudežno ozdravljenih v sloveči jami. Papež pa najbrže ne veruje v take farbarije brezpogojno, zakaj dr. Boissarie je dobil nato od papeževga zdravnika dr. Lapponija pismo, v katerem mu papež naznanja, da je za bodočnost odredil, da se bo dogajala identiteta ozdravljenih oseb po zdravniških spričevilih in po osebah, ki so bolnike poznali pred ozdravljenjem.

Premeten sodnik.

Gozdar je naletel na družbo tatinskih lovcev, ko so si ravno delili ustreljeni plen. Tatje so ušli, le puške je dobil gozdar, ki je prijavil tatove sodišču le po svoji sumnji ker ni bil spoznal nobenega. Pri sodišču pa so vsi ovađeni trdovratno tajili in tudi dokaza ni bilo nobenega proti njim. Tedaj pa je rekel sodnik ravno dušno: "No, izmed vas tedaj ni bil noben v gozdu. Sedaj vzemite vsak svojo puško in idite domov" Komaj je to izgovoril, so planili proti mizi ter je vsak zgrabil svojo puško. Še hitrejši pa je bil državni pravdnik, ki je brez zalševanja vse obtožil.

Ljudske univerze na Danskem.

Na Danskem je 89 ljudskih univerz, katerih vsaka ima povprečno 40 članov, ki se udeležujejo vseh predavanj. Država daje univerzam 160.000 K letne podpore, slušateljem pa štipendij v znesku 200.000 K.

Koliko velja krožnik leče?

Vojvodinja Alba je bilo l. 1904 v hotelu "Bristol" ukradenih 100.000 frankov. Njeni dediči sedaj tožijo hotelirja za odškodnino, češ, da je odgovoren za premoženje svojih gostov, a to tembolj, ker je vojvodinja vse ne navadno drago zaračunal, za enkratno kurjavo je morala plačati 3½ franka, za krožnik leče 3 franke. Zagovornik je pripomnil: "Samo Ezav je še dražje plačal krožnik leče."

Nove čepice avstrijskih vojakov.

Avstrijski vojaki dobe nove čepice. Tehtale bodo po 138 g. Po tlaklu bodo

imelo robec, s katerim se bodo vojakci branili vročine, v čepici je pa priprava za zračenje glave.

Rojen za trgovca.

V nekem angleškem časopisu je bilo nedavno čitati sledeči dogodek: — Malemu Viljemu je mati dajala vsak dan par vinarjev za sladkarije. Nekoga dne pa mu je mati povedala, da je sedaj že prevelik, tako veliki otroci si morajo sami zaslužiti denar, ako si hočejo kupovati slaščice. Deček je bil po tem obvestilu nekaj časa zamisljen, toda kmalu se je potolažil, in dasi ni dobil od matere več vinarja, vendar so bile njegove življenske razmere ugodnejše, kakor poprej. Nekoga dne je videla mati okoli svojega Vilčka gručo glasnih otrok, na zidu pa je bil obešen velik papir s sledečim naznanilom: "Willi Jones požre malega zelenega črva za 10 h, velikega zelenega črva za 20 h, glisto deževnico za 25h, veliko glisto za 30 h, malo žabo za 80 h, veliko zeleno žabo za 1 K." — In otroci so zlagali Vilčku vinarje skupaj, da so gledali njegove čudeže, a on si je po zeleni žabi lahko privoščil dovolj — bombonov.

Žene v Maroku.

Žive pač kakor druge vzhodne žene zelo samotno in enolično. Celi dan ne sme nobena na svetlo, na zofi leži brez dela in zabave. Tudi čitati ne sme ničesar ako je tudi sedanja maroška literatura zelo pusta. Pusta enoličnost se moti samo s tem, da bere sužnje svojim gospem samo vzhodne bajke. Kadar se stori večer smejo žene na ravno streho, kjer se navžijejo svežega zraka. Zabave nimajo nikakoršne, veselje se smejo udeleževati samo ob družinskih praznikih ob svatbah in krstih. Obiskovalcev nimajo razun čarodejk, ki prorokujejo iz kart bodočnost. Poslopja, kjer stanujejo pa so polna lepotic. Maroške žene zlasti ljubijo drago kamenje in imajo zato tiste, ki so premožne, z njim okrašeno vso obleko in obutev.

Listnica upravnštva.

Neimenovan La Salle, Ill., Prosimo sporočite nam pri spremembi Vaše ime, ker drugače Vam ne moremo ustreči. Pozdrav!

Protihudodelstvom.

V nekaterih večjih mestih ustanovljajo treznomisleči državljani klube, katerih naloga je obvarovati ljudi pred hudodelstvi, toda uspeh tega podjetja je do sedaj nepopoljen, kajti hudodelstva se s silo ne odpravijo.

Dobro in stalno delo, ki bi pripomoglo vsakomur da bi pošteno svojo družino preživel to bi imelo uspeha. Ljudem pa, katerim delo smrdi, ne bi imeli prostora med človeštvom. Ljudje pa, kateri za delo radi bolezn ali oslabelosti niso zmožni, pomagalo jim bode Trinerjevo zdravilno grenko vino. To ozdravlja vsako oslabelost in doseže najboljšo uspehe. Ojači želodec, ter povspeši tek do jedil. Deluje na prebavljenje, čisti kri in telo ter povspešuje ozdravljenje.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josip Trineru 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

ODPRTO PISMO SLOVENCEM. Cenjeni gosp. Dr. E. C. Collins New York.

Naznanim Vam, da sem prejel poslaaa mi zdravila od American Expressa vse v redu. Po teh poslanih Vaših zdravilih sem po preteku 10. dni popolnoma ozdravel bolezn na očeh, za kar se Vam srčno zahvaljujem.

Vas pozdravljam ter ostanem s spoštovanjem
Josef Cicigoi,
2615 W. Walnut Str.
Indianapolis, Ind.

DNEVNI KURZ.

100 kron avstr. velj. je \$20.80
Temu je pridjati še 10 centov za poštino.

Mirko Vadjina

priporoča bratom
Slovencem svojo
BRIVNICO.

390 W. 18. St. Chicago.

Največja slovanska trdka

Emil Bachman,

580 So. Centre Ave. Chicago.

Izdeluje društvene znake, gumbe, zastavo in druge potrebnosti.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenim "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače — "atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijake smodke na razpolago. Vsace-mu v zabavo služi dobro urejeno keglišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC

617 S. Center Ave. blizu 19
ulice CHICAGO, ILL.

Jakob Dudenhofer

VINOTRZEC

339 Grove Street,

Milwaukee, Wisconsin.

Priporoča vsim slovenskim salonom svoja izvrstna vina in likerje. Ima v zalogi tudi importirane, vina likerje, kakor tudi lastnega pridelka.

P.J. DEDERICH je pooblaščen sprejemati naročila in denar.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz češkega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER

MAGNET

GRANAT

Razvaža pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Poštnim potom lahko vlagate denar.

Da zamoremo vslužiti tudi zunanjim vlagateljem uvedli smo da vloge sprejemamo poštnim potom. Vi lahko denar na vsaki pošti za nas vložite s pripombo naslova. Vloge sprejemamo od \$1.00 naprej.

Pišite po navodila na

SOUTH CHICAGO SAVINGS BANK

278—92nd Street

Chicago, Ill.

ZADOVOLJSTVO V ŽIVLJENJU

se uživa, ako sta mož in žena popolnoma zdrava. Osebe, ki so težko bolne na želodcu ali jetrah, so vedno šmerne, nezadovoljne in sitne. Naobratno so pa osebe, kojih želodec redno prebavlja zavžito hrano, odločne, vesele in polne življenja. Vsekako pa ima lahko vsak človek zdrav želodec, ki redno prebavlja, ako le rabi

Trinerjevo zdravilno grenko vino,

ki pospešuje slast do jedi in prebavnost. Ali veste, da pomeni trdno zdravje, ako se dobro prebavljena hrana spremeni v telesu v čisto kri, ki je glavni pogoj življenja.

Naročila za ta pripomoček so tako ogromna, da so pričeli to izvrstno sredstvo kar na debelo ponarejati, da bi varali ljudstvo. Ali naši čitatelji vedo, da je edino pristno

Trinerjevo zdravilno, grenko vino

najboljše domače zdravilo in namizno vino na svetu.

Dober tek.
Izborna prebavljanje.
Trdno zdravje.

To je zdravilo, kakeršnemu ni para na svetu. Ako je rabite, odvzame mnogi bolezn od sebe. Rabite je, da vam bodo boljše dišale jedi, kot krepčalo in čistilca krvi, branite bolezn.

POZOR! Kedarkoli rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino kot lek, tedaj ne smete uživati drugih opojnih in slabih pijač.

V LEKARNAH

V DOBRIH GOSTILNAH

Jože Triner

799 So. Ashland Ave.,

CHICAGO, ILLINOIS.

Mi jamčimo za pristnost in polno moč naslednjih specialitet:

Trinerjev brinovec, slivovka, tropinjevec, konjak.

Konklave 1. 1903.

III.

Izd prvega glasovanja je bil naslednji: Rampolla 24 glasov, Gotti 17, Sarto 5, Vanutelli 4, Oreglia 2, Capecelatro 2, di Pietro 2, Agliardi Feratta, Richelmy, Portanova, Casetta in Segna po en glas.

Komaj je bil razglašen ta izid glasovanja, je že vstal kardinal Cavagnis in obrnil se na kardinala Oreglia vprašal: "Ali se bo glasovalo s pristopom (accesso)? Kardinal Oreglia je odgovoril: Ne; ne dopustim, da bi se glasovalo na ta način; že v zadnjem konklavu se je opustil ta način, ker je preveč zamotan in ker se lahko zgode presenečenja, ki niso nič prida.

Ta izjava kardinala Oreglie je bila, kakor udarec z bičem, pravi državni prevrat, prava revolucija.

"Accesso" se je vedno praktical. "Accesso" obstoji v tem, da smejo dati kardinali svoj glas tistemu kandidatu, ki je dobil največ glasov, za katerega pa pri prvem glasovanju niso glasovali. V tem slučaju je dobil Rampolla največ glasov. Ko bi bil Oreglia dopustil "accesso", bi bili smeli tisti kardinali, ki pri prvem glasovanju niso dali Rampolli svojih glasov, sedaj glasovati zanj — in bržčas bi bil Rampolla dobil potrebno večino, kajti glasovi, ki jih je dobil Gotti, so bili že zagotovljeni Rampolli. Treba bi bilo, da dobi Rampolla poleg svojih in Gottijevih glasov samo še dva druga in postal bi bil papež.

Ni torej čuda, da je Rampollova stranka kar vzkipeła, ko je čula, da Oreglia ne dovoli omenjenega načina glasovanja. Če hočemo pravični ostati, moramo priznati, da je Oreglia postopal nasilno in da se je naravnost poslužil neresnice, če se ni — zmotil, kar je vzprijel njegove starosti lahko mogoče.

Oreglia je rekel, da se "accesso" v zadnjem konklavu ni dopustil. To je neresnično. Prav Leon XIII je bil izvoljen na ta način. "Accesso" je nad 400 let v navadi in ta starodavni del papeškega volilnega reda je Oreglia proti vsi tradiciji kar naenkrat ugonobil. In pri tem je še rekel, da "accesso" ne rodi nič dobrega, to se pravi po Oreglijevem mnenju je bila izvolitev Leona XIII za cerkev slaba in bi bila slaba tudi izvolitev Rampolle.

Da, ta stari hrast Oreglia je delal kardinalom preglativce. Najprej je dal v liste, da bi podelil blagoslov z zunanega balkona, če bi postal papež, to se pravi, da bi poskušil doseči z italijansko vlado porazumljenje; potem se je branil potrkati s srebrnim klavcem mrtvemu Leonu na čelo, češ, da je ta mnogostoletna navada smešna, ker dandanes nihče ne verjame v tak način dokaza da je kdo mrtav; in naposled je na svojo roko premenil volilni red.

Za Rampollo je postalo to Oreglijevo postopanje usodepolno.

Tu je omeniti, da je bilo prvo glasovanje nalašč tako urejeno, da bi prišlo do glasovanja "accesso". Rampolla je predvsem skrbelo, da bi njegov najhujši nasprotnik Vanutelli ne prišel v ospredje. Zato je en del svojih pristavev poslal v boj za Gottija, vedoč, da potegne pozneje vse Gottijsve glasove za sabo. Namen tega manevra je bil dvojen: ujeti po ovinku nekaj glasov in obenem spraviti v stran tekmece Vanutellija. Res je dobil Vanutelli samo 4 glasove, kajti večina njegovi prijateljev je glasovala za Gottija. S tem je bilo dokazano, kar je Rampolla hotel dokazati, da njegov sovražnik nič ne šteje.

Po obedu so šli Rampollovi agitatorji na delo. Nagovarjali so kardinala, naj glasujejo za Rampollo, češ Gottijsvi glasovi so mu itak zagotovljeni in je torej njegova izvolitev skoro zagotovljena.

Toda med kardinali jih je bilo mnogo takih, ki so se postavili načelno na stališče, da naj postane papež kak italijanski kardinal, ki ne biva v Rimu. In tudi ti kardinali so začeli delati, in sleer tako proti Rampolli, — kakor proti Gottiju.

Uspeh agitacije se je pokazal pri

popoldanskem glasovanju. Dobili so: Rampolla 29, Gotti 16, Sarto 10, Richelmy 3, Capecelatro 2, Vanutelli 1 in Segna 1 glas. Število Rampollovih glasov je bilo naraslo za 5 glasov, a tudi Sarto je dobil 5 glasov več kakor dopoldne.

Rampollova stranka je mislila, da je zdaj njena zmaga zagotovljena, treba je le, da se Gotti odpove kandidaturi in prozori, da bodo njegovi volilci glasovali za Rampollo. Toda Gotti bi bil sam rad postal papež in je z vso silo agitiral zase in proti Rampolli. Ta razpor je mogočno podpril prizadevanje kardinalov Satolli in Cavagnis, ki sta hodila od kardinala do kardinala in agitirala, naj se ne voli ne Rampolla ne Gotti, ne sploh kateri izmed kandidatov, ki biva v Rimu, marveč kak kardinal, ki biva izven Rima. In ker je bil beneški patrijarh Sarto dobil dopoldne že 10 glasov, je naravno, da so se začeli pogledi obračati nanj.

Tako je prišla nedelja dne 2. avgusta 1903. Po maši so se sešli kardinali v posvetovalni dvorani in kardinal Mathieu poroča, da se je vsem brala z obrazov silna razburjenost. — Ne vsem. Kardinal Rampolla je bil mlren in hladen, kardinal Vanutelli pa tako dobre volje, kakor da bi vedel, kaj da se zgodi.

Med splošno največjo napetostjo se je izvršilo oddajanje glasovnic. Dobili so: Rampolla 29, Sarto 21, Gotti 9 glasov, pa en glas pa Oreglia, Di Pietro in Capecelatro.

Se med skrutinjem je naenkrat vstal kardinal Puzyna in vzel v roke neki papir. V istem trenutku so vstali dunajski kardinal Gruscha, praški kardinal Skrebensky, solnograški kardinal Katschthaler in ogrski primas kardinal Vaszary ter stopila k Puzyni.

Z močnim glasom, ki se je tresel od razburjenja, je kardinal Puzyna čital naslednjo izjavo:

Honori mihi deo, ad hoc officium jussu altissimo vocatus, humillime rogare Vestram Eminentiam, prout decanum Sacri Collegii Eminentissimum et Camerarium S. R. E., ut ad notitiam suam percipiat idque notificare et declarare modo officioso velt; nomine et auctoritate Suae Majestatis Apostolicae Francisci Josephi Imperatoris Austriae et Regis Hungariae, jure et privilegio antiquo uti volentis, veto exclusionis contra Eminentissimum Dominum meum cardinalem Marianum Rampolla del Tindaro.

Romae, 2. augusti 1903.

J. Card. Puzyna.

"Stejem si v čast, poklican na ta posel po najvišjem ukazu, najpompnejše prositi Vašo eminenco kot dekana sv. kolegija kardinalov in kammerlinga sv. cerkve, naj Vaša Eminenca sprejme v vednost za svojo osebo, kakor za deklaracijo in uradno notifikacijo veto izključenja proti Njega Eminenci mojemu gospodu kardinalu Marijanu Rampolli de Tindaro v imenu in po avtoriteti Njegovoga apostolskega Veličanstva Franca Josipa, cesarja avstrijskega, in kralja ogrskega, ki je voljan, se poslužiti te stare svoje pravice in svojega privilegija".

Kakor blisk z jasnega so treščile te besede med kardinala. Že pri prvih besedah so Rampollovi prijatelji zatrepetali. "Honori mihi deo" čast mi je.... je rekel Puzyna. Z enim udarcem je ugonobil najmočnejšega moža rimske cerkve in je pri tem še ošabno rekel "čast mi je", ko bi bil vendar vsakdo drugi rekel "obžalujem, da moram"....

Pred vsem je treba pibiti, da je modus, na kateri je bil izrečen ta veto, popolnoma nov in da je tudi oblika nekaj popolnoma novega. Na tak način še nikdar ni bil izrečen veto. Uvaževati je, da so vsi kardinali prisegli na konstitucijo, po kateri je izključen vsak veto. Puzyna se ni mogel pregrešiti proti konstituciji, saj je bil sam nanjo prisegel — zato je iskal nove, doslej nepoznane oblike, da bi izrekel veto tako, da bi ne grešil proti storjeni prisegi. Ali je. Puzynov način tak, da tej prisegi ne nasprotuje, o tem se pač ne more ničesar reči. Kakor je — in Oreglia je tudi prisegel na kon-

stitucijo, tako je pač ravnal tudi Puzyna.

Kardinal Oreglia je na Puzynovo Oreglia nasilno odpravil accesso — izjavo samo pripomnil: To naznanilo se niti oficijalno, niti oficijozno ne sme vzeti na znanje in se ne bo upoštevalo.

(Dalje prihod.)

NAZNANILO.

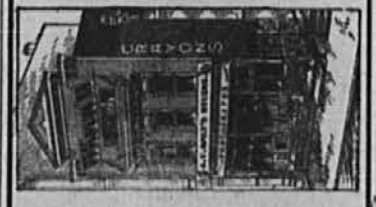
Matija Erklavec, edini slovenski krojač v Chicagi naznanja slav. občinstvu, da se je radi premajhnega prostora preselil iz 433 W. 17 St. na 624 S. Centre ave.

Nadalje javlja, da ima sedaj veliko zalogo vsakovrstnega blaga v izdelovanje novih oblek kakor tudi v popravilo starih vse po zmerno nizkih cenah.

MATH ERKLAVEC,
624 So. Centre ave. Chicago.

LIEBICH Slovenski fotograf
poznat mej Slovenci že mnogo let
izdeluje najlepše velike in male slike
po najnižjih cenah.
80-86 Euclid Ave.
CLEVELAND, O.

Zastonj dobite
Veliko sliko, ako naročite dvajset kabinetnih slik, pri fotografu
J. F. Maly,
570 W. 18. Str.
Dobro delo, zmerno cene.

Amann & McCabe
mesarja
Milwaukee, Wis. 306.8 Reed St.
Se priporočata slavnemu občinstvu
V zalogi imata tudi kranjske klobase.

PRAVA POT DO DENARJA.
Hranite ga, ter vložite ga na zanesljivo banko, kjer bode varen.
Popolnoma zanesljivo vloženo je v
INDUSTRIAL SAVINGS BANK
652 Blue Island Ave.
Ustanovljena 1890.
VSAKO SOBOTO ODPETO DO 8 URE ZVEČER.

NAJEMNIK & VANA,
IZDELOVALCA
sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.
82-84 Fisk St. Tel. Canal 1405

STARA IN IZKUŠENA CUNARD LINE
ustanovljena leta 1840.

PREVAŽA LJUDI IN BLAGO ČEZ OCEAN
GIBELALTAR, GENOVA, NAPEL ITD.

LEPI, VELIKI IN NOVI
PARNIKI NA DVA VIJAKA
"CARPATHIA" 13,600 ton.
"SLAVONIA" 10,600 ton.
"PANONIA" 10,000 ton.
"ULTONIA" 10,400 ton.

Iz New Yorka odplujejo
NARAVNOST V ITALIJO.

Obrnite se do naših zastopnikov kateri Vam dajo potrebna navodila o cenah in času kedaj parniki odplujejo.

Se iščejo agentje!
F. G. WHITING, ravnatelj.
67 Dearborn Str. CHICAGO.

Dr. M. A. Weisskopf

885 Ashland Ave.

Telefon Canal 476

Uradne ure:
do 9. zjutraj
od 1. do 2. in
od 5.-6. popoldne

Urad 631 Center Ave:
od 10-12 dopoldne in
od 2-4 popoldne
Telefon 157 Canal.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

F. J. SKALA & CO.

320-322 W. 18. St., prodaja prevoznih list

V slučaju zadrička ali zaprek, obrnite se naravnost na nas

ČEŠKA SLOVANSKA BANKA.

Menjuje tuj denar, iztirja glavnice in prekrbuje vrednostne listine po celem svetu posebnop v Avstro-Ogrski in Zdr. državah. Sestavlja plačilne in druge pravne listine. Izterjuje dedščine. Zastopstvo prekmorskih družb: Bremen Hamburg Rotterdam in francoske črte.

Zastopniki sprejemajo pošiljke na poštah.

To tvrdko zastopa tudi M. V. Konda v Chicagu. Ill. 657 W. 18 Str., ter se vabijo rojaki, da se zaupno na njega obrnejo.

Cemu pušiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Morgan 433.

COLORADO SLOVI PO SVOJI RODOVITOSTI

NAJUGODNEJŠA VOŽNJA
V NJO JE

Denver & Rio Grande R.R.

vožnja predočiva najlepši razgled.

Colorado je najrodovitnejša dežela pod soincem, in nikdo naj ne zamudi prilike se tam nastaniti kot kmetovalec.

Znižane vožnje cene dne 27. aprila 1906.

Pišite po vožne listke in pojasnila.

S. K. HOOPER, G. P. & T. A. R. C. NICHOL, General Agent
Denver, Colo. 242 Clark Str., Chicago.

Znižane cene za

Naseljence

Samo \$2.00 več kot v eno stran za tje in nazaj.

Vsak torek (znižana cena \$7.00) iz St. Paul, Minneapolis, in DULUTH, MINN., NORTH DAKOTA, MANITOBA, WESTERN ONTARIO IN ZAPADNO CANADO.

Vsak prvi in tretji torek v februarju, Marcu, aprilu, maju, juniju, septembru, oktobru, in novembru v razne kraje v MONTANO, IDAHO, ZAPADNI DEL OREGONA, VZHODNI DEL WASHINGTONA IN VSHODNO BRITISH COLUMBIA

Veliki severozapad je kraj za vsacega. Gotova letna z najboljšimi trgi, kjer se nahaja še veliko bogate zemlje po raznih okrajih po primerno nizki ceni.

Za proste brošure in informacije pišite na C. W. MOTT, Gen. Emigration Agent St Paul, Minn.

SPALNI VOZOVI ZA TURISTE NA
NORTAERN PACIFIC ŽELEZNICI

Glede vožnje pa obrnite na

A. M. CLELAND,
Gen. Passenger Agent,
St. Paul, Minn.

C. A. MATHEWS,
208 S. Clark Street,
Chicago, Ill.